

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5.50
na mesec	1.90

Izjava vsak dan zvečer izvenredni delovni in prazniški.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6.50
na mesec	2.30

za Nemčijo:

celo leto	K 26—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Državni zbor.

Kako je parlament pripravljen. — Zamotane razmere v strankah. — Akcija dalmatinskih poslancev. — Zardki krize v Sustersičevem klubu. — Bojazan pred delom.

Dunaj, 4. marca.

Grmada dela čaka v državnem zboru. Pred božičem je bilo izročeno 51 predlogov kompetentnim odsekom; ko je predsednik zaključil 20. decembra sejo, je dejal da bodo posamezni odseki zbirali tudi v počincah ter pripravili za spomladansko sesijo gradiva dovolj. Predsednik je obracal, odseki so obrnili. Tako na videz je se tu pa tam poskušal kak načelnik sklicati sejo in v socialnopolitičnem, socialnozavarovalnem, ter v odseku za državne nastavitve se je pokazalo vsaj nekaj delovne volje. Toda takoj so se pojavile tudi v teh delavoljnih komitejih notranje ovire in resignirano so se ustavila kolesa. Tik pred sesijo je bil sklican finančni odsek — toda izvoljeni referenti se niso niti bili pripravili. . . . Za danes popoldne je bilo »na splošno željo« nastavljen po svetovanje draginjskega odseka — od 52 članov pa jih je prišlo 22 in načelnik je mogel le konstatirati nesklepnost.

Ni to le naravna lenoba ljudskih zastopnikov, ki se očividno ne morejo ločiti od lepih počincah in katerim vsa ta atmosfera večnih intrig, situacij, kriz, ki obvlada naš parlament čimdalje bolj, kakor se zdi ravnotako preseda, kakor širokim krogom volilstva. Takoj v začetku zasedanja se mora odločno poudariti, da je teh razmer v izredni meri kriva vlada. Odseki bi bili v počincah gotovo pridnejše delovali, če bi se bil ministrski predsednik po svoji dolžnosti brigal za usodo vladnih predlog. Toda zdi se, da mu je splošna stagnacija parlamentarnega dela bila po godu in njegovo zadržanje je bilo tako, kakor da bi se bal stikov s poslanci. Resnica je, da so se povsod tam, kjer se je z delom poskušalo, pojavili konflikti med vlado in poslanci, ki baš ne dokazujejo, da bi vladalo med obema vsaj neobhodno potrebno zaupanje. . . .

Danes popoldne so se pričela posvetovanja posameznih klubov. Frakcije Poljskega kola so se pečale z načelniško kandidaturo in ker se

je demokratični kandidat dr. Leo Zvezal voditi klub docela v programu svojega prednika, so mu ne le demokratični, temveč tudi glasovi konservativne in ljudske stranke gotovi in na zvečerni plenarni seji »P. k.« bo z veliko večino izvoljen za prezesa. Istočasno se poslovi minister Bilinski od svojih bivših kolegov. . . .

Bilinski zapušča v parlamentu vrzel. Manjkalo bo vestnega in neutrudljivega posredovaleca, ki bi bil zbornici morda baš sedaj bolj potreben kakor kdaj poprej. Vesti, da je sporazum v Pragi že skoraj perfekt, so se izkazale za jako pretirane in soditi, da se v parlamentu zblizate obe stranki, ozir. da odpadejo v zbornici stare difference je vendarle preoptimistično. Sicer pa skrbi vlada sama, da se v vsaki slovenski stranki eventualna volja sodelovati v večini ubije, predno je postala dejanje. Danes tukaj, jutri tam — danes pri Čehih krivična sodna imenovanja, jutri nasilstvo med Slovenci. Suspensija tržaškega poravnega zasedanja, anulacija porotniških seznamov iz edinega vzroka, ker so bili enkrat sestavljeni strogo v smislu zakona, ne bodo le nam, temveč morajo biti tudi Čehom v svarilo, da je z vlado v kateri še vedno neizkazano vrši minister Hohenburger svoje nezakonitosti, težko govoriti in da je treba na slovenski strani največje previdnosti in najstrožje nezaučnosti. . . .

Slovani v trenutku, ko se nahaja cela parlamentarna situacija vsled ogrskih homati v skrajno labilnem stadiju, ne smejo hoditi za druge po kostanj v žerjavico. Čudne razmere v nemškem Nationalverbandu so vredne največje pozornosti, čez noč se ta skupina lahko zruši in podere in odgovornost za vladno politiko bi morale prevzeti one slovenske stranke, ki bi se prenačljeno podale v njeno službo. Notabene za vladno politiko, ki je nemška in v več kakor v enem oziru protiljudska!

Parlamentarna komisija Nationalverbanda, ki je bila sklicana za danes popoldne, da pripravi taktične predloge za plenum nemškega kluba ni bila sklepčna. Popoldne se je sicer k plenarni seji zbralo od skoraj 100 nemškonacionalnih poslancev kakih trideset, ki so se neobvezno bavili z vprašanjem brambne reforme. Sklepati seveda niso mogli

ničesar. Za politični nivo, na katerem se nahaja Nationalverband je sicer karakteristično, da je tozadevni referat podal — posl. Hammer. Nationalverband se nahaja v znamenju tega s pasjim bičem odlikovanega državnika, ki tlači vse še razumne nemške politike v ozadje. . . .

Jutri se snide parlamentarna komisija Enotnega češkega kluba — poročali smo že o globokosegajočih differenceh v tej češki organizaciji; z napetostjo se pričakuje potek dogodkov in razvoj pojavljajoče se krize v češki delegaciji. . . .

Tudi oha jugoslovanska kluba se na začetku sesije sestaneta, da sklepata o svoji taktiki. Dalmatinski klub pripravlja primerno akcijo, ki bi naj spravila hrvatske razmere pred forum avstrijskega parlamenta. V kakih obliki se bo to zgodilo, še ni dognato, morda podajo poslanci primerno interpelacijo, našla se bo pa tudi pri razpravi brambnih zakonov prilika, spregovoriti o škandalu monarhije. Dalmatinski napredni poslanci so si svesti podpore slovenskih strank. Njihovo razmerje napram vladi je v splošnem ostalo nespremenjeno, po izjavah že danes navzočih hrvatskih parlamentarev ni nikakega povoda spremeniti dosedanje opozicijske taktike. Posebno važno postaja za dalmatinske poslance vprašanje brambne reforme. Tudi po novih vojaških zakonih naj bi ostala za vojaško mornarico tudi v bodoče 4letna vojaška služba. Cela Dalmacija, katere sinovi so pri tem vprašanju kar največ zainteresirani, se protivi tej krutosti, ki naj našega mornarja obremeni baš še enkrat tako hudo, kakor armadnega vojaka. To pomenja kolosalne gnotne in idealne izgube za celo deželo in poslanci so odločeni se z vso silo upreti tozadevnim določbam novega vojaškega zakona. . . .

Tudi pravaško-klerikalni mandatarji se bodejo temu pritisku celega prebivalstva dežele vdali. Baš tu pa zadenejo na odpor klubi, v katerem so včlanjeni. Po dosedanjih izjavah sprejema Hrvatsko-slovenski klub, oziroma njega gospod dr. Sustersič novo brambno predlogo brez važnih ugovorov, en bloc. Dr. Sustersič je že dolgo zavezan oddati glasove vseh svojih ljubih za brambno reformo v tej obliki, kakor je bila izdelana od vlade, resp. od vojaških krogov. . . .

Že danes pa je jasno, da mu pravaši ne bodo mogli slediti — kažejo se zardki notranje krize, ki ne bo

prispela enotnosti Hrvatsko-slovenskega kluba. . . .

Sicer pa so postali pravaši napram svojim slovensko-klerikalnim prijateljem in zaveznikom precej nezaupljivi. Zadržanje klerikalne stranke v hrvatskem vprašanju jih je razočaralo: dr. Sustersič ni niti v kranjskem deželnem zboru, niti na goriškem sestanku klerikalnih zaupnikov našel besedo za trpeče brate, klerikalna stranka ni niti pri eni priliki pokazala svojih simpatij za politično-brezpravne žrtve Cuvajevega režima. dr. Sustersič je sicer iznašel najnovejšo varijanto jugoslovanskega edinstva v izreku, da so Slovenci Hrvati, toda njegov »Slovenec« nima nič več trijalističnih nagibov. Pravaši računajo, da od takrat, ko je bilo čitati v ogrskih listih neko izjavo prestolonaslednikovo, češ, da smatra trilateralizem za prsmodijo in da je strog pristav dnalističnega sistema. . . . Bojimo se, da se bliža čas trpkih skušenj tudi temu »elitnemu« klubu, kjer je bil dosedaj le eden pastir in vse drugo njegove ovce v blevu. . . .

Vlada se trudi spraviti zaenkrat z dnevnega reda kartelno vprašanje. Boji se, da bi tozadevna debata mogla narasti kakor ona o uvozu mesa in zato pregovarja stranke, naj se karteli še odložijo, ker še kartelne ankete niso končane. Če se ji to posreči, potem bo razpravljala zbornica le o nekaterih manjših referatih draginjskega odseka, nato pa morda že v četrtek pričela s prvim branjem brambnih predlog. . . .

Konvent parlamentarnih senijorjev bo jutri določil, koliko plenarnih sej na teden naj se vrši in kako naj se uredi delovanje odsekov. Zdi se, da se vse boji — dela. Že danes se je govorilo, da palament pred Veliko nočjo ne bo imel preveč sej in da se bo zopet skušalo zavleči kritičen čas — tj. čez velikonočne praznike. . . .

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 4. marca.

V ogrskem državnem zboru se je vršila včeraj debata o poslovniku, ki so se je udeležili poslanci Justh, Nemeth in Polonyi in v katero je posegel tudi predsednik, ki je izjavil, da je zadnje sejo suspendiral, ker ni hotel enuncirati po poslovniku nedopustnega sklepa. Med debato je prišlo ob 1/2. do viharnega prizora. . . .

Poslanec Just izjavi: Dokazati hočem, da je predsednik prelomil dano besedo. Predsednik ga pokliče k redu ter mu zagrozi, da mu bo vzel besedo. Justh nadaljuje, da je isto očitiranje vrgel tudi v soboto predsedniku v obraz, da ga pa predsednik takrat ni poklical k redu, nakar vzame predsednik poslanca Justhna besedo ter proglasi tajno sejo. . . .

Poslanci Justhove stranke odidejo v kolonije, kjer prirejajo Justhu viharne ovacije. Neki socialni demokrat je nagovoril Justha. Med tem se je nabralo tudi več poslancev delavne stranke, in ko je začel govoriti žaliti delavno stranko, so ga poslanci te stranke prišli in oddali policiji. . . .

Obstrukcija.

V tajni seji so govorili poslanci grof Bathhany, predsednik Navay, Justh in grof Tissa. . . .

Ob pol 3. se je začela zopet javna seja. Podpredsednik Beöthy hoče dati na glasovanje overovanje protokola — čemur ugovarja leвица, češ, da je mogoče govoriti samo še o dnevnem redu prihodnje seje. Predsednik temu ugovarja, češ da mora biti protokol prej overovljen. Nato pride do prav živahne debate, v katero je poseglo 8 poslancev, nakar proglasi predsednik zopet tajno sejo. Končno pride vendar do overovljenja protokola ter določi predsednik prihodnjo sejo, ki pa bo ravno tako brezplodna, kakor današnja, na jutri ob 10. do polдне. . . .

Stavka delavcev na Angleškem.

London, 4. marca.

Posledice stavke rudarjev so za London že precej občutne. V Hang-Moore je pripravljena stotinja železničarskega polka, ki naj bi eventualno prevzela promet na onih progah, na katerih bi bilo treba prevažati vojaštvo. V sled pomanjkanja premoga je že do sedaj nad 100.000 delavcev v Londonu brez kruha. . . .

Učinki stavk na kontinentu.

Berolin, 4. marca.

Iz Essena poročajo, da je sklepati iz splošnega razpoloženja, da pride tudi tam do stavke, če delodajalci delavcem ne ugođe. Ponekod so začeli že poedine skupine stavkati. Iz Dor-

LISTEK.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Tretja knjiga.

(Dolge.)

Ko se je naredila noč, se je četa ustavila tokraj pontinskega barja. Brezobzirno je zasedla nekaj koč in kolib, iz katerih je pometala ubožne stanovalec in kratkotalo poklala nekaj prasev, goved in perjadi z bližnjega posestva. Kmalu po solnčnem vzhodu se je pomikala čez ona razglašena močvirja, ki jih je bil deloma že papež Bonifacij VIII. osušil. Pokrepčan vsled spanja je Montreal pozabil svojo zadnjo nevoljo sprico misli na dobičke, ki mu jih prinese pripravljajoča se vojna z Neapoljem. Veselje, da se bliža hiši, kjer prebiva bitje, ki je poleg čistihlepnosti edino kraljevalo v njegovem sreču, mu je povrnilo vso tisto dobrovoljnost, ki sta mu jo vcepila galska kri in brezskrbno življenje. Ona smrtonosna, a peševčena cesta, kjer je v kanalu še videti Avgustova dela, ki je bila priča potovanja, katero je Horacij s tolikim humorjem popisal, je odmeva-

la od hrupnega smeha in odlomkov divjih pesmi, s katerimi so barbarški razbojniki podžigali svojo hitro hojo. . . .

Opoldne je bilo, ko je prišla četa v romantično sotesko. Še so se ob levi strani dvigale strme mogočne skale, ki jih je takrat pokrivalo bujno zelenje in nešteto cvetje h koncu nagibajočega se majnika, dočim je na desno sumljalo morje, mirno kakor jezero, in modrobojno kakor nebo. Poln one poezije svoje domovine, ki je tako tesno spojena z ljubeznijo do prirode, bi se bil Montreal v drugih razmerah gotovo veselil lepote te pokrajine, toda sedaj je bila njegova duša zaposlena bolj z drugačnimi, z domačimi mislimi. . . .

Obrnivi naenkrat na ozko stezo, ki so jo konji s težavo zmagovali, je četa končno prišla pred trden grad iz sivih kamnov. Gosto vejevje je zakrivalo stolpe, dokler niso naenkrat temno pogledali izmed vselega zelenja. Glas rogov, vitezova zastava, hitro povedano geslo, je vzbudilo veselo kričanje kakih štiridesetih ljubih vojakov, zbranih na zidovih. Spustna železna vrata so se dvignila, Montreal je naglo skočil z npehane ga konja, pohitel čez prag in skozi veliko dvorano, ko mu je prišla nasproti ravno tako hitrih korakov mlada, lepa, bogato oblečena dama in presrečna padla na njegove prsi. . . .

»Gautier, moj ljubi, dragi Gan-

tier. Pozdravljen, desetstokrat pozdravljen!«

»Adelina, moja lepota, moja oboževanka, zopet te vidim!«

Tako in enako sta se pozdravljala, med tem ko je Montreal stiskal damo na svoje srce, otiral s poljubi njene solze in dvigajoč njeno obraz k sebi, ga je ogledovala z izrazito skrbnostjo, kakor gleda ljubezen po dolgi ločitvi. . . .

»Lepotica moja,« je rekel, »ti si bila v skrbeh, izgubila si barvo in zaokroženost lica odkar sva se ločila. Pojdi, pojdi, ti si prenežna in prečustvena za ljubezen vojščaka.«

»Ah, Gautier,« je odgovorila Adelina in se ga oklenila, »zdaj si zopet tu in dobro mi bo. Ostal boš dolgo, dolgo pri meni!«

»Ljubica — ne!« Ovil je svojo roko okrog njenega telesa in ljubimca — kajti, ah, poročena nista bila — sta se umaknila v notranje sohe gradu. . . .

II.

Življenje v ljubezni in življenje v vojni. — Poslanec miru. — Turnir.

Sredi med svojimi vojščaki, varen v svoji fevdalni trdnjavi, očaran od lepote zemlje, neba in morja je Montreal v strastnem oboževanju Adelino za nekaj časa pozabil na svoje nemirne načrte in sirovejšje posle. Po svoji naravi je bil zmožen velike nežnosti in velike grozovitosti. Srce mu je krvavelo če je motreč lepi

obraz svoje dame videl, da tudi njegova navzočnost ne more nanj pričarati prejšnjega smehljaja in prejšnje svežosti. Dostikrat je preklinjal nesrečno prisego svojega viteškega reda, branečo mu se poročiti tudi z ravnorodno damo in vest ga je tako pekla, da mu je zagrenila najsrečnejše ure. Nežna dama v tem razbojniškem gradu, ločena od vsega, kar je bila naučena najbolj ceniti — od matere, prijateljev in dobrega imena — je svojega zapeljivca toliko strastneje ljubila in toliko bolj so se nanj osredotočala vsa njena nežnejša čutila, kolikor manj jim je mogla na drug, manj grešen način dati duška. A čutila je svojo sramoto, čuti jo je to skušala prikriti, a še skrb, ljubejša od te sramote, je glodala na njenem duhu in izpodkopavala njegovo zdravje. Vzlic vsemu temu je bila srečna kadar je bil Montreal pri njej, srečna tudi v žalosti, njeno pojemajoče zdravje pa ji je dajalo tolažbo z upanjem, da bo prej izdihnila, predno se ohladi njegova ljubezen do nje. Časih sta delala male izlete — nemirne razmere v deželi niso dovoljevale daljših potovanj — skozi gozde in ob morja. Pestro spremstvo, opoldne v gozdu na svetlem prostoru postavljeni šotor, prepevanje Adelino s spremljevanjem lutne, v kratki razdalji postajajoči in poslušajoči vojaki, to bi bilo primerno za kako Aristotovo pesnitev

in se je posebno ujemalo s tistimi čudnimi nerednimi in vender viteškimi časi, ko je bil klasični jug domovina severne romantike. . . .

Montreal je gojil še vedno tajno zvezo z ogrskim kraljem in se je, zatopljen v nove načrte, za sedaj rad odpovedal vsem svojim namenom glede Rima. Toda sodil je, da se uresničenje njegovega častilakomnega hrepenenja samo odgodelo in v daljnem ozadju svojega avanturskega življenja se je vedno s sijajem prikazoval rimski kapitol z žezlom cesarskim. . . .

Nekega dne je Montreal z malo četo jezdil blizu zidov Terracine, ko so bila mestna vrata naenkrat razpahnjena in se je iz njih usula številna množica. Spremaj je korakal čuden človek, kateremu so sledili ljudje gologlavi in glasno moleči; procesijo je zaključil oddelek menihov, prepevajoč navdušeno pesem služabniku ljubezni in odposlanca miru. . . .

Tujec, kateremu je veljalo to počaščenje, je bil še mlad golobrad mož, oblečen v belo, z zlatom pretkana obleko. Bil je neoborožen in bos. V rokah je držal tanko srebrno palico. Montreal in njegovi spremljevalci so se začudeni ustavili, potem je vitez izpodbodel svojega konja in pojezdil proti množici ter tujcu naravnost pogledal v obraz. . . .

(Dolge prihodnja.)

tumuda poročajo, da stavka od 950 rudarjev podjetja Hösch 728 delavcev. V takozvanem »Scharnhorst« stavka polovica delavcev.

Iz Hamburga poročajo, da je prišlo tja danes zadnjih pet parnikov z angleškimi premogom, za katere plačujejo nesmiselno visoke cene. Ba je so angleška pristanišča prenapolnjena s parniki, ki ne morejo nadaljevati svoje vožnje.

Iz Bruslja poročajo, da so zagrozili pristaniški delavci v Antwerpen s stavko, če bodo prihajali tja še nadalje vlaki z nemškimi premogom in bi hotel kdo siliti delavce, da morajo naložiti ta premog na pripravljene angleške parnike, ki so premog naročili za angleška pristanišča.

Dogodki na Kitajskem.

Berolin, 4. marca.

Kakor poročajo iz Pekinga, je bilo tam 2. in 3. marca popolnoma mirno. V Tientsinu so kitajski vojaki usmrtili nemškega zdravnika dr. Schreyerja, ko je ta ravno hotel rešiti rodbino nekega nemškega inženirja. Ustrelili so ga v glavo in trebuh. Glavnega krivca so takoj dobili in ustrelili. Juankšikaj je izrazil takoj svoje sožalje nad smrtjo zdravnika. Nemški inženir Rademayer je bil ranjen na roki. O umoru dr. Schreyerja poročajo nadalje: V noči na nedeljo je hotelo 7 prostovoljcev, na čelu jim dr. Schreyer, spravili na varno železniškega ravnatelja inženirja Dorpmüllerja. Naleteli pa so na odpor. Vnel se je boj, v katerem je bil dr. Schreyer ustreljen, drugi prostovoljci niso bili ranjeni. Dorpmüller in drugi inženirji železnice Tientsin-Pukan so na varnem. Sporazumno s poveljniki drugih volesil so odpisali 100 mož nemške posadke v Tsintavu in Peking. V avstrijski koloniji v Tientsinu je vse mirno.

Nemška vlada resno premišljuje, ali bi ne kazalo poslati na Kitajsko večji oddelke vojaštva.

Iz Zizikarja poročajo, da je prišlo v gledališče med vojaki regularnih čet do pretepa, ki je nadaljeval tudi na cesti. V tem boju je bilo več oseb usmrtenih. Prebivalstvo se boji, da bodo revolucionarji porabili priliko in se polastili mesta.

Dne 2. marca zjutraj je prišel oddelke topničarstva pred palačo kneza Kneja, razstrelili vrata, vdrl v palačo, ki jo je oropal in nato zažgal. V Peking in Tientsin ropajo poleg vojakov tudi redarji.

Italijansko - turška vojna.

S tripolitsanskega bojišča.

Carigrad, 3. marca. Vojno ministrstvo objavlja sledečo brzojavko o boju pri Merghebu: Ko je dobil sovražnik iz Benghasije okrepitev 10.000 mož, ki so bili vkrcani na petih ladjah, je začel 27. februarja z ofenzivo in je zasedel tri hribe, ki so oddaljeni tri kilometre od mesta Mergheb. Naše čete so napadle z vso silo sovražnika. Na levem krilu je prišlo do boja z bajonetom. Sovražnik se je moral umakniti s hribov in se je umaknil nazaj v mesto. Ker smo porabili mnogo municije, da smo mogli zasledovati sovražnika, ki je dobival novih čet in ki so ga podpirale tudi vojne ladje, smo se morali umakniti z višav, ki jih je nato zasedel sovražnik. Sovražnik je imel več nego 1000 mrtvih. Naše izgube znašajo 30 mrtvih in 80 ranjenih, med temi 1 poročnik.

Prava in neprava ljubezen.

(Povest. — Spisal Blaž Pohljin.)
(Dalje.)

Celo uro sem čakal, kar začenjem odpiranje njenega okna. Aha, si mislim, zdaj te imam. A k oknu je prišla Antonija in njena mati in ko sta kramljali kake pol ure, sta zaprli okno in ugasi luč.

Okoli enajstih zagledam človeka z lestvo na rami. Brisal jo je naravnost proti oknu njenega stanovanja, tam pristavil lestvo ter stopal po njej. Kri je zastala v meni, to je gotovo njo drugi, ki je poleg mene našel prostor v njenem sruu, sem i mislil — kar je prišel ugasi svetilko, ki je gorela na oglu — bil je ugaševalec luči. Oddahnil sem se in pomiril ter pel čast Antonijini posterosti, da ljubi le mene in edino mene samega iz dna svojega srca in svoje duše.

Ko sem se tako vtopil v sladke upalnice misli, začenjem divje vpitje iz bližnje nasprotnne hiše. Pogledam tja in zapazim, da se vali gost črn dim skozi streho. Kmalu se je prikazal ogenj, ki se je z naglico razširil po vsem poslopju in razsvetljeval vso okolico, da je bila jasna kot b bele dneve. Tudi jaz sem bil razsvetljen in stal kot v glori pod okrašeno smreko.

V tem so privreli ljudje iz vsega

Turške odredbe v Mersini.

Carigrad, 4. marca. Iz Mersine prihajajo vesti, da so oblasti vse odredile za eventualno bombardiranje mesta. Višje ležeče vojašnice so izpraznili in prenesli municijo in orožje v skladišča, ki so bolj v sredini dežele. Italijanska križarka, ki je priplula pred mesto ter preiskala nemški parnik Pindos, je povzročila v mestu veliko senzacijo. Več mohamedanskih družin se je izselilo v Adano.

Admiral Aubry umrl.

Tarent, 4. marca. Poveljnik združene mornarice, admiral Aubry, je danes popoldne na krovu admiralske ladje »Vittorio Emanuele« umrl.

Štajersko.

Nedeljska shoda. Politično in gospodarsko društvo za šmarnski, rogaški in kozjanski okraj je sklicalo minulo nedeljo dva javna društvena shoda in sicer enega pri Sv. Miklavžu v Polju in drugega v St. Petru pod Sv. gorami. Pri Sv. Miklavžu bi se imel shod vršiti zjutraj po rani maši. Zupnik Drogenik je pa mašo preložil z namenom obisku shodu škodovati. A mu ni nič pomagalo. Po maši je došlo toliko volilcev k Dobravcu, da se je moral shod vršiti pred hišo, ker so se izkazali gostilniški prostori za premajhne. Shod je vodil urednik Spindler kot začasni predsednik naprednega pol. in gosp. društva. Govoril je urednik Lešničar o različnih aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih, posebej se o zadnjih pogajanjih za delazmočnost štaj. dež. zbora. Tolmačil je ljudstvu tozadevno znano stališče Narodne stranke. Urednik Spindler je poudarjal veliko važnost trdnje organizacije naprednega volilstva in vabil k pristopu k imenovanemu društvu. V St. Petru pod Sv. gor. se je vršil shod v gostilniških prostorih g. Kranerja. Vodil ga je društveni odbornik župan Hudina. Govorila sta urednika Spindler in Lešničar. Obisk je bil tudi v St. Petru nadve dovoljen. V obeh krajih je pristopilo k pol. in gosp. društvu mnogo članov in je upati, da se razvije to društvo v krepko zaslobo napredne misli v kozjanskem, šmarnskem in rogaškem okraju. Omeniti je treba še končno, da je bilo na obeh shodih od kmetov slišati skrajno nezadovoljnost s poslancom dr. Jankovičem; očitalo se mu je, da zanemara interese okraja in volilcev. Zlasti so ljudje nezadovoljni, ker nče železniki vraščajo Sotelke doline nikamor naprej. Kaže se torej, da bi trehalo malo več delati, g. dr. Jankovič!

Iz Dravske doline. Odkar pašnje na železniki postaja v Vuhredu ob Dravi kot postajenačelnik neki Tannenbäuser, je dobro razmerje med ljudstvom in uradniki pri kraju ter vlada skrajna napetost. Mož skuša stranke, posebno domače lesoterce šikanirati na vse načine ter vija za njega paragraf »Wie her so hine; na drugi strani zna biti tudi jako kulanten »ako nese«; (gotove osebe se smejo poljubno kretati po železniki napravah) veruje na boga »Pobasaj«, ako tudi kakšnekrat ponižno poljubi katoliškemu škofu roko na peronu (ker bi znal kdaj pomagati)! Velika skrb mu je odvracati od strank kontrolne organe direkcije in inspektorata, da jim lahko po svoje pove resnico. Podali smo le malo sliko značaja tega gospoda ter se za danes ogibamo po-

drobnosti. Železniške uprave pa vprašamo, ako ji res delajo čast takih uradnikov in kdaj misli napraviti red na tej postaji, da se boje postopalo proti vsem strankam popolnoma enako? Skrajni čas bi že bil!

Škottaj. Kakor se čuje, namerava ritmojster preseliti orožnike v hišo Südmark. V tej hiši zaradi vlažnih prostorov ne more ostati nobena stranka, seveda za naše uboge orožnike so prostori dobri, samo, da se pomaga Südmarki. Ne samo, da se orožnikom ukazuje obisk nemških prireditev v nemški hiši in prepoveduje obisk slovenskih, sedaj hočejo napetost v narodnem oziru še povečati s tem, da se jih izvalno nastani v hiši Südmark, dočim je drugih lepših in zdravjših prostorov dovolj na razpolaganje. Proti takemu postopanju protestiramo kar najodločnejše in se ta namera ne sme izvesti na noben način!

Drobne novice. V St. Ilju nad Mariborom umirajo kar zaporedoma slovenski občinski odborniki. Fluharju in Ferku je sledil dne 26. febr. Lovro Lopič. Človek ima pri teh poročilih prav neprijetne občutke: Kako je neki z naraščanjem? Današnja oficijalna politika v St. Ilju ne krbi baš za to, da bi bil naraščaj naroden. Videli in slišali smo celo o tem, kako so vodili Slovenci v St. Ilju nastopali in glasovali za razširjenje — nemške ljudske šole. St. Ilj je za nas žalostnejše poglavje ko si danes še mislimo. Tega ne bodo zakrila navdušena poročila o ponesrečenih Südmarkinih spekulacijah, niti članki, ki ne povedo o St. Ilju resnice. Če ji lahko drugod gledamo v oči, zakaj bi ji v St. Ilju ne? — Iz Celja. Umrla je v bolnišnici žena klenarja J. Obada v Studenčni ulici. Zadnji čas se je staraka Smrt v Celju spleh bolj spravila nad ženske. — V Pekrah pri Mariboru se vrše občinske volitve dne 7. marca. Slovenci, vsi na krov! p

Koroško.

Trčenje poštne vlaka v Beljaku. V nedeljo zjutraj je zapeljal na kolodvoru v Beljaku poštni vlak št. 956, ki pride ob 5. uri 38 minut v Beljak na napačen tir in trčil v na tiru stoječo garnituro nekega tovornega vlaka. Udarce je bil silen. Lokomotiva je vrgla več voz s tira. Tudi lokomotiva je precej poškodovana. Nesreča bi bila še večja, ko bi ne bil strojevodja poštne vlaka zagledal v zadnjem trenutku pomoto in vlak ustavil. Poškodovan je bil izmed osebja samo vlakovodja, katerega je vrglo raz voz in je priletel v neko preminjalo. Nesrečo je povzročil čuvaj pri preminjalu.

Cerkveni vlom. V Veliki vesi je vlomil neznan tat skozi okno zakristije v tamošnji cerkev. Odnesele je vse nabiralnike, udrl v tabernakelj in ukradel en kelih in več cerkvenega perila. Vse poizvedbe o tatu so do sedaj brezuspešne.

Primorsko.

Trst in Slovenci. V soboto zvečer je predaval v salonu hotela Ilirije znani tržaški rodoljub dr. Kisovec o narodno - gospodarskih razmerah in odnosajih v Trstu in okolici. Predavanje je bilo jako poljudno, zelo številno obiskano, kar jasno kaže zanimanje ljubljanskih Slovencev za tržaške Slovence. Kar se tiče tržaške politike je poudarjal govornik, da je ta narodna edinjaška, še brez posch-

nega kulturnega in političnega programa. Slovenske sile se osredotočajo v prvi vrsti le v obrambi tržaškega Slovenstva. O kaki klerikalni stranki v Trstu še ni govora, če bi pa zanesli klerikalci tudi v ta enotni zbor razdroj, pride gotovo do ločitve in v tem slučaju dobi tržaška narodna napredna politika odločno napredno pretež in napreden značaj. Tega se menda tudi klerikalci boje in grozde v Trstu jim je še preklislo. Trst, kot tak ima lepo bodočnost. Zadnje ljudsko štetje, ki pa glede narodnosti še vedno kljub reviziji ljudskega štetja ni zanesljivo izkazuje 230.000 prebivalcev. Izmed teh 230.000 prebivalcev izkazuje štetje nič manj kot 70.000 Slovencev, kar je za nas eminentnega pomena. Govornik je omenil dalje živahno delovanje tržaške N. D. O. in posebno še slovenske denarne zavode tržaške, ki izborno uspevajo in zagotavljajo Slovincem v bodočnosti ugoden gospodarski položaj. Priznati se mora, da je Trst gotova ena najpomembnejših in glavnih bojnih točk Slovencev in izrekla se je solišna želja, da bi se Slovenci, osebito pa v Ljubljani, posebno zanimali in moralno podpirali velenpomemben boj Slovencev proti tujim narodom, ki ga bijejo v Trstu Slovenci z svoj obstanek in napredek, za boj, ki je omejen na videz sicer le na mesto Trst in okolico, vendar na tudi velikega pomena za vse Slovence.

Razpust tržaške porote. Kakor smo že poročali so poslali laški odvetniki tržaški deputacijo na Dunaj zaradi liste porotnikov za letošnje prvo zasedanje tržaškega porotnega sodišča. Vzrok pritožbe je bil ta, da je bilo med 36 porotniki 26 Slovencev in samo 10 Italijanov. Včeraj se je vrnila deputacija v Trst in že tudi včeraj je bila porota razpuščena. Opoldne se je zbral višji deželni sodni dvor k izredni seji in obravnaval zahtevo iz Dunaja prišlede deputacije. Seji je predsedoval dvorni svetnik Jakopič. Po trirurnem posvetovanju se je višji deželni sodni dvor dal pritisku italijanskih odvetnikov in sklenil razpuščiti poroto. Annulari bodo tudi letne in službene liste in bodo sestavili popolnoma novo porotno listo. Se sedaj enoznamo tržaške Slovence, da odbijejo ta udarec nasilja najlepše s tem, da obrnejo vso pozornost na sestavo nove porotne liste in dosežejo, če ne lepše vsaj iste uspehe kot so jih imeli dosedaj. — Nova porota bo sestavljena tekom 3 do 4 tednov in bo odprto nato izredno porotno zasedanje.

Novo vojaštvo v Trstu. Dnes zapusti mesto po 15letnem bivanju domač 97. pešpolk in se odpelje v dve oddelki v Karlovec in v Belovar. Tretji batalion ostane še v Trstu. Štab in 2. batalion v Trst premeščenega 32. polka pride iz Dunaja jutri popoldne, četrti batalion pa v četrtek zjutraj.

Protestni shod proti draginji stanovanj v Trstu. V »Politeama Rossetti« se je vršil včeraj protestni shod proti draginji stanovanj v Trstu. Shod so sklicali socialni demokrati. Shodu, ki je bil zelo številno obiskan — bilo je nad 2000 udeležencev — je predsedoval poslanec Pittini, kot glavna govornika sta nastopila občinska svetnika Černivec in dr. Puccher. V svojih govorih sta poudarjala posebno gradbo hiš z manjšimi stanovanji, trimesečno odpoved itd. Dr. Puccher je pojasnil tudi razmerje med tržaško občino in tramvajsko družbo in utemeljeval obstrukcijo socialnih demokratov v občinskem svetu. Po shodu so prire-

dili zborovalci protestni obhod po mestu. Na trgu Goldeni jih je ustavila večja četa policajev, nakar so se demonstrantje popolnoma mirno razšli.

Tržaška podružnica slov. plininskega društva ima svoj občni zbor v soboto, dne 9. marca ob pol 9. zvečer v gorenjem prostoru restavracije »Balkan«.

Velika nesreča na hišnem dvigalu. V palači hotela »Excelsior« v Trstu se je spustil včeraj kljub prepovedi ravnatelja natak Ivan Pospihal iz tretjega nadstropja v prtiliže. Dvigalo je padlo, ko se je Pospihal vsedel vanj s silno hitrostjo navzdol. Pospihal, ki se je v neprevidnosti med padcem nagnil čez ograjo, je dobil silno nevarne poškodbe in bo v kratkem umrl. Udrl si je lobanjo, pretresel možgane, nalomil hrbtenico in zlomil desno ključnico in obe nogi. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Samomor 15letne deklice zaradi klobute. Včeraj se je zastrupila v Trstu učenka za šiviljo Viktorija Pinelli z phenilno kislino. Ko so deklico peljali v bolnišnico je izbovedala, da se je zastrupila zato, ker ji je starejša sestra dala klobuto. V veži bolnišnice je deklica umrla.

Ljubček v omari. Lepa gospa K. v Trstu se je naveličala monotonega življenja in ker ni dobila dragje zadosti razvedrila in zabave, zahotelo se ji je po romantični mladi ljubezni. Prilika se hitro najde in tudi ta mlada podjetna gospa si je kmalu osvojila mladega zaljubljenca. Vnela se je živahna ljubezen in v nekajenih urah sta se divila v tesnih objemih mlada zaljubljenca novemu življenju. Toda mlada lena ženica je v svoji strasti vedno bolj pozabljala na svojega moža in ni opazila njegove pozornosti. To ji je privedlo do katastrofe, v kateri je igral mladi fant jako mučno vlogo. Izmenadil jih je goljufani mož v svojem stanovanju. Prestrašena sta odskočila zaljubljenca iz naslonjača, ko je potikal nepriprav na vrata. Toda uganila jo je prebrisana ženica. Potisnila je fanta v veliko omaro, zaprla za njim vrata in šla odpirati možu, ki je popolnoma miren vstopil. Šel je mož parkrat po sobi in predno mu je ženica prinesla večerjo je že vadel, pri čem da je. Toda čakal je mož na rešitev zagotetje pozno v noč in še le proti jutru je poklical stražnika, ki je potegnil nesrečnega ljubimca iz omare in ga spremil na stražnico. Mož je sicer mladi lepi ženi odpuštil za enkrat njen prestopke, ker sta itak oba zaljubljenca napravila zadosti pokore v mučni noči, toda za prihodnjost ji je zagrozil s sodiščem.

Trčenje dveh parnikov. Parnik »Jason« last družbe »Dalmatias« je trčil pri izhodu iz pristanišča v Pulju v veliko jadrnico »Amelia«, ki je peljala premog za vojno mornarico v pristanišče. Jadrnica je dobila veliko udrtino in se je začela potapljati. Parnik »Vitez« jo je peljal v pristanišče, toda predno je dospela do obrežja se je jadrnica napolnila z vodo in se potopila. Parnik »Jason« pa ima zlomljene vse štiri lopate vijaka in so ga morali odpeljati v Trst. Pri trčenju se je težko poškodoval krmar na »Jasonu« in so ga morali odpeljati v bolnišnico. Nesrečo je zakrivila neprodna megla, ki že več dni leži ob obrežju in silno ovira in ogroža promet.

Nemiri na Sušaku. Vlada je prepovedala za včeraj sklicano protestno zborovanje na Sušaku proti hrvaškemu režimu. Vsled tega je priredilo ljudstvo po mestu veliko demonstracijo. Demonstrante, ki so pe-

dati, da ne verjamem, česar jo obrekujejo. Šele zdaj sem prav spoznal, kako do nje sem zarukan vanjo.

V temni ulici jo najdem in njene »bratrance« kanonirja. Pritiskala sta se drug k drugemu, kot bi hotela postati eden in ko sem slišal cmok kot poljub, pograbila me je majhna jezica. Ta bratranec se mi je zdel vseeno preusiljiv in prepričan. A vesela jima nisem hotel kiliti, ker sem ljubil Antonijo še vedno brezumno in ker nisem vedel, kako daleč sega prijateljstvo z bratrancom, ki je zadel v loteriji in ki je vrhutega skupaj vzrasel z Antonijo.

Od takrat sem prebil hude čase. Zgodilo se je večkrat, da sem našel Antonijo s kakim moškim, o katerem mi je pravila, da je njen svak, ali stric ali spet bratranec. Silno veliko sorodstvo je imela; samo ženske žlahte njene nisem nikoli spoznal. Kakor sem bil omejen v ljubezenskih stvareh, vendar se mi je navsezadnje zdelo, da me Antonija vodi za nos, ko mi dopoveduje o svoji ljubezni do mene, po drugi strani pa vedno z drugimi hodi; če pa mene sreča, se pa naredi, kot bi me ne poznala!

Postal sem ljubosumen in prijel ljubico trdo, naj mi pove resnico, kaj je z njenimi bratanci in strici in svaki. A ona se mi je prečerno snejala, udarila me po glavi in rekla:

»Glej, da zrasteš na duhu in telesu«

(Dalje prihajajo.)

po ulicah hrvaške pesmi so razglašali končno policaji in veliko število orožnikov. Pri tem je bilo več demonstrantov aretiranih.

Dnevne vesti.

+ Germanizacija na pošti. Zdi se, kakor da so nastopili časi splošne germanizacije na Kranjskem. Pri sodiščih je germanizacija v polnem tisku: vsa višja mesta imajo Nemci, velja slovenskega jezika pa se sistematično omejuje na vseh koncih in krajih. Če bo šlo tako naprej, bodo v nekaj letih v sodni službi na Kranjskem sami Nemci in nemurji in pradovali se bo samo še v nemškem jeziku. In kdo bo temu kriv? Tista stranka, ki ne gane s prstom, da bi preprečila to germanizacijo, tista stranka, katere načelnik dr. Susteršič je pri justičnem ministru dr. Hohenburgerju interveniral proti Slovenu dr. Kavčiču za Nemea Elsnereja, češ, da bo le-ta bolj objektivni sodnik, kakor Slovenec Kavčič, ki se ni nikdar mešal v politično borbo! Ako se torej stranka, ki ima na Kranjskem vso moč v rokah, ne zagne proti germanizaciji, marveč jo celo direktno podpira, kakor kaže slučaj Elsnereja, je jasno, da se bo na vseh poljih in strokah in pri vseh uradih pojavilo stremljenje, da se jim najbolj omeji raba slovenskega jezika. Doslej je je ravnopravnost slovenskega jezika uvaževala še najbolj pri poštni upravi. Toda kakor se kaže, bo tudi tu odšel drugače. Danes so namreč dobili sluge tukajšnjih uradov, ki hodijo po uradna pisma na pošto, v roke samonemške okrožnice, tičoč se ureditve poslovanja med pošto in dotičnimi uradi. Tako samonemško okrožnico, ki nosi naslov »Vereinbarung«, sta dobila tako mestni magistrat, kakor tudi deželni odbor, dasi je notorično znano, da je poslovni in uradni jezik obeh teh oblasti slovenski. To je zapostavljanje slovenskega jezika, proti kateremu z vso odločnostjo protestujemo in najsi je to zagrešilo ravnateljstvo v Trstu ali pošto oskrbnistvo v Ljubljani. Reklo se bo, da je stvar malenkostna in da ni vredno, da bi se radi nje razburjali. Res, stvar sama na sebi je malenkostna, toda kdor ve, kako sistematično se dela na to, da bi se pri naših uradih omejila veljavnost slovenskega jezika, bo pač uvaževal, da je na mestu pravočasni protest proti najmanjši kršitvi naših jezikovnih pravic.

+ S korupcijo in podkupovanjem hočejo zmagati. Klerikalci se zavedajo, da so v Beli Krajini tako temeljito dogospodarili, da s poštnim sredstvom ne rešijo več svoji stranki Sukljevega mandata. Zato so naglašali na agitacijo v črnomaljski in metliški okraj vse, kar leze in gre. Oba okraja sta podobna pokrajini, v katero so prišle črne koblice, zakaj povsod kar mrgoli fajmoštrov in kaplanov, ki so prišli iz vseh krajev Kranjske, da pomorejo Dermastiju, čegar kandidatura je v danih razmerah docela brezupna, do zmage. Tudi Jarč se že ves teden potepa po Beli Krajini, misleč, da bo s svojo avtoriteto kot državni poslanec najbolje pridobil belokranjskega kmeta, da bo volil tujca Dermastjo. Toda Jarč misli, da bo s svojo avtoriteto kot državni poslanec najbolje pridobil belokranjskega kmeta, da bo volil tujca Dermastjo. Toda Jarč misli, da bo s svojo avtoriteto kot državni poslanec najbolje pridobil belokranjskega kmeta, da bo volil tujca Dermastjo.

+ Olikani profesor. Ko je pri običnem zboru kmetijske družbe gospod Ribnikar omenil, da ni prav, ker se po novih pravilih odstrani učitelje iz družbe, ki vendar podučujejo mladino tudi v kmetijstvu, se je začel med nami zborovalci repenčiti in sukati profesor Jarč ter gozbe dati: »Pfu, Ribnikar! Pomilovalno smo ignorirali ta medklic, misleč, da ne bi bilo napačno, ko bi prišel prof. Jarč časih med nas hribovce in se priučil saj nekoliko izobrazbe. Skoraj gotovo se bo celo drznil priti v Belo Krajino agitirati za svojega somišljenika, veleuma Dermastjo. No, pa belokranjski smetje, ki v izobrazbi daleko nadkričujejo napuhnjene Jarče, mu bodo gotovo nasvetovali, naj opusti vsako agitacijo ter gre kar naravnost — da si osvoji saj nekaj olike — med hribovce, ali pa v znani gozdič blizu Novega mesta. — Hribovski kmet.

+ Ali za Lampeta ne veljajo zakoni? Po zanesljivih poročilih iz Bele Krajine, hodi tam okrog dr. Lampe ter deli po raznih občinah denarne podpore. Kakšne so te denarne podpore, ne vemo, takisto pa nam tudi ni znano, iz katerega žepa so te podpore vzete, eno pa vemo, da je tako postopanje tik pred volitvijo nedopustno in kaznivo, ker je v direktnem nasprotju z zakonom v varstvo volilne svobode. To, kar dela sedaj dr. Lampe v Beli Krajini, ni ničesar drugega kakor navadno podkupovanje volilcev, kar pa je po zakonu prepovedano. Ker ostane denar denar, ne glede, ali je deželni, državni ali privatni, ker je podkupovanje — podkupovanje ne glede na to, ali zagreši delavec, kmet ali meščan, ali pa deželni finančni minister dr. Lampe, bi vprašali slavno c. kr. državno pravdnistvo v Novem mestu, ako mu je znano, da dr. Lampe kupuje volilce v Beli Krajini, in ali hoče nastopiti proti temu držnemu kršitelju postav z isto strogostjo zakona, kakor proti drugim ostalim zemljanom?

+ Po običnem zboru kmetijske družbe. Piše se nam: Ko so oni dan fajmoštri in kaplani nas kmetovalce metali iz kmetijske družbe, tedaj je bilo slišati mnogo krepkih medklicev, zlasti med govorom dr. Lampe. Nekaj teh medklicev sem si takrat zapomnil in zapisal in vam jih pošiljam. Blizu mene stoječi kmetovalci so kričali: »Dr. Lampe je kmet, on nas bo ničel kmetijstva! — Dr. Lampe nas bo učil puf delati! — Dr. Lampe, v deželnem odboru si napravil 15 milijonov pufa, kdo ga bo plačal! — Po tvojih blaginjah se miši sprehajajo! — Še dosti takih medklicev je bilo. Prišli so vsi iz ust poštnih kmetovalcev, katerim so fajmoštri in kaplani takrat kmetijsko družbo ukrali.

+ Olikani profesor. Ko je pri običnem zboru kmetijske družbe gospod Ribnikar omenil, da ni prav, ker se po novih pravilih odstrani učitelje iz družbe, ki vendar podučujejo mladino tudi v kmetijstvu, se je začel med nami zborovalci repenčiti in sukati profesor Jarč ter gozbe dati: »Pfu, Ribnikar! Pomilovalno smo ignorirali ta medklic, misleč, da ne bi bilo napačno, ko bi prišel prof. Jarč časih med nas hribovce in se priučil saj nekoliko izobrazbe. Skoraj gotovo se bo celo drznil priti v Belo Krajino agitirati za svojega somišljenika, veleuma Dermastjo. No, pa belokranjski smetje, ki v izobrazbi daleko nadkričujejo napuhnjene Jarče, mu bodo gotovo nasvetovali, naj opusti vsako agitacijo ter gre kar naravnost — da si osvoji saj nekaj olike — med hribovce, ali pa v znani gozdič blizu Novega mesta. — Hribovski kmet.

+ Socijalnodemokratski shod v »Mestnem domu«. Na shodu, ki ga je sklicalo v nedeljo politično društvo »Bodočnost«, je govoril sodrug Etbin Kristan o državnem zboru, ki se sestane v torko k spomladanskemu zasedanju. Kritiziral je docela upravičeno odpravo praznikov in ironiziral dolge počitnice parlamenta. Sedaj pridejo na vrsto predlogi draginskega odseka in brambna reforma, ki pa pravzaprav ni nikakršna reforma, marveč zahteva le novih žrtv od ljudstva in je s svojimi pretiranimi zahtevami samo sleparstvo. Isto velja tudi glede vojaškega pravosodstva, ki se lovi samo okrog praznih fraz. Govori zato, da naj ima vlada pravico sklicati rezerviste in nadomestne rezerviste samo z dovoljenjem parlamenta, kakor to zahteva ogrski državni zbor, kjer ni onega zloglasnega § 14., s katerim doseže vlada v Avstriji vse, kar hoče. — Pozabljenost avstrijskih vlad je pokopala svobodno kolportžo in tudi rudarske reforme in menda bo ista usoda zadela tudi socialno zavarovanje. Dotika se nato vprašanja argentinskega mesa in prehaja na kupčijo (!) med Čehi in Nemci v takozvanih pravnih konferencah, ki bo imela za posledico, da se Čehi za Slovence sploh ne bodo brigali več. Gre pri tem le za ustvaritev vladne večine, ki bo votirala vladne davke. Zato je treba pozorno zasledovati do-

godke in izpremembe v parlamentu. — Ker se ni oglasil noben govornik več, je sodrug Bartl zaključil dobro obiskani shod.

+ Protestni shod proti nasilnemu režimu na Hrvaškem bo v ponedeljek 18. t. m. zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma«. Shod skliče poseben odbor, v katerem o pristaših narodno - napredne in socialnodemokratske stranke. Na shodu govorita pisatelj Etbin Kristan in urednik Rasto Pustoslavšek. Somišljeniki obeh strank pozivamo, naj že sedaj agitirajo, da bo deležba na tem shodu čim najštevilnejša.

+ Iz ljudskošolske službe. Za učitelja in voditelja na enorazrednici v Osilnici v Kočevskem okraju je imenovan Franc Povše, za provizoričnega učitelja na štirirazrednici v Raki je imenovan sedaj suplent v Krškem Alfonz Završnik, namesto obojele učiteljice Romich - Schmidingerjeve v Krškem pa volonterka Friderika Povh. Suplentinja Ana Colnar v Orehovicah je imenovana za prov. učiteljico na dvorazrednici v St. Vidu pri Zilcih. Prov. učitelj v Rovtah Metod Požar je imenovan za učitelja in voditelja na Ostražnem hrbu, prov. učitelj Ivan Vadvial v Knežaku za učitelja in voditelja na dvorazrednici v Premu, prov. učiteljica v Vipavi Jutina Suša za učiteljico v Knežaku Josipa Ambrožič kot prov. učiteljica na paralelnem oddelku ljudske šole v Vipavi in absolvirana kandidatinja Marijana Potčnikova za prov. učiteljico v Nandjem elu. Okrajni šolski svet v Krškem je vpeljal zaradi boleznai učiteljice Ivane Mesec v Črneči vasi ekskursentni pouk in uredstavlja učiteljico iz Kostanjevice Angelo Kuhelj.

+ Otresel bi se rad »Slovenec« Antončič, češ, da ni pristaš klerikalne stranke. Ne vemo, če je bilo to pametno in previdno. Antončiča so namreč izpustili na svobodo, stvar pa so izročili državnemu pravdniku. Antončič je sedaj na prostem in se lahko klerikalcem, ki so ga do zadnjega z obljubami mastnih služb vlačili za nos, še prav občutno masčuje za to, da so ga zatajili in se ga skušali otresti. Antončič je bil v zelo intimnih odnosih zlasti s Štefotom in tudi z drugimi »delujočimi« klerikalci, zato bo pač vedel za razne tajnosti in zanimivosti iz klerikalnih kulis. Ne vemo, če bo klerikalcem ljubo, ako bo jel njihov zajetani somišljenik pripovedovati gotove istorije iz klerikalnega tabora.

+ Klerikalni vetrnjak. Strasten klerikalen agitator, ki se je večkrat odlikoval po klerikalnih shodiščih v Ljubljani in bližnji okolici, bivši strugar v predilnici Jeraj, ki je pod dr. Zajčevim vodstvom tudi pridno pomagal aranžirati svoječasno klerikalno stavko predilnih uslužbencev, je začel obračati svoj plašč in loviti drug nasprotni veter. Odpuščen iz službe ravno zaradi svoje politične strasti, hodi sedaj po Ljubljani, — videti ga je prav pogosto posebno na magistratu — in se izdaja za naprednjaka. — Če misli Jeraj s tem svoje stare večletne poznavatelje prekaniti, se grozno moti. Tudi naj nikar ne misli, če so klerikalna korita že napolnjena, da bo napredna stranka zapostavila svoje večletne zveste in zaslužne pristaše. Zato, da napravi prostor takemu klerikalnemu kričanju in zabavljaču, kot je bil skozi več let ravno Jeraj.

+ Premesčenje garnizij. Jutri začno skozi Ljubljano voziti vojaški vlaki, in sicer pride prvi sem ob 2. uri 14 min. jutruj 97. polk iz Trsta v Belovar, drugi pride ob 32. polka ob 8. uri 46 minut jutruj z Dunaja v Trst, drugi del tega polka pa dospe semkaj ob 7. zvečer; ob 12. uri 1 min. popoldne dospe semkaj 19. polk, ki gre iz Marendorfa v Sežano. Nadalje dospe semkaj dne 8. marca ob 4. uri 43 min. jutruj polk iz Glinčevrvara, ki gre v Pulj. Dne 9. marca ob 2. uri 11 minut popoldne dospe na državni kolodvor iz Bosanskega Broda 75. polk, ki gre v Solnograd. Vojaštvo bo tukaj dobilo okrepljeno, potem se pa odpelje v svoje nove garnicije. — Kakor smo že svoječasno poročali, bodo nekateri polki premeščeni le delno in ne celi, kakor se to godi že običajno.

+ Oblastveni organi hodijo od trafike do trafike ter pregledujejo, ako imajo dotične trafike dovoljenje za prodajo časopisov. Tudi v Mostah so se vršile take poizvedbe po vseh trafikah. Oblastvenih organov pa ni bilo pri prisidniku občinskega gerenta Orehku, ki brez vsakega dovoljenja kolportira in prodaja »Slovenec«.

Anton plem. Globočnik †. V visoki starosti 87 let je v soboto na Dunaju umrl vpokojeni c. kr. vladni svetnik gospod Anton Globočnik pl. Sorodolski. Pokojnik je bil kranjski rojak in je vse svojo službeno dobo služil na Kranjskem, najdalje v Postojni. Pridobil si je kot politični uradnik velike in nepozabne zasluge in ga je mnogo hvaležnih občin imenovalo za svojega častnega člana.

Svoj prosti čas je posvetil znanstvenemu delu in je poleg mnogih manjših spisov obelodanil tudi v nemškem jeziku važno in temeljito knjigo o zgodovini prava na Kranjskem. Muzejsko društvo za Kranjsko ga je priznanje za njegovo vestno znanstveno delovanje imenovalo za svojega častnega člana, cesar pa mu je poleg viteškega križca Franc Jožefovega reda in plemstva podelil tudi zlato kolajno za umetnost in vedo. Nekaj časa je bil pokojnik tudi slovenski državni poslanec za gorenjska mesta. Stopivši v penzijo, je pokojnik živel še nekaj časa v Ljubljani. Stanoval je v Lavrenčičevi hiši na Kongresnem trgu, kjer je bila takrat tudi »Narodna tiskarna« in je takrat spisal za »Slovenski Narod« marsikak važen prispevek in šel uredništvo z marsikako dragoceno informacijo na roko. Zapustil je Ljubljano in se preselil na Dunaj, samo da bi bil pri svojem sinu, sedanjemu selekcijskemu šefu v finančnem ministru gosp. dr. Vladimirju pl. Globočniku. Pokojnik je bil ljubeznivega značaja, vester uradnik, vnet za občni blagor in neomahljiv v svojem narodnem prepričanju. Truplo je bilo prepeljano v Postojno in je bilo danes položeno v rodbinsko rakev. Blag mu spomin!

Najnovše klerikalno politično društvo »Meščanska zveza« v Novem mestu pada glede števila članov in ugleda od dne do dne. To pa zaradi umazanega in lažnjivega početja znanega kanonika Zlogarja, ustanovitelja tega društva. Sedaj jih je sit že sam gostilničar, pri katerem imajo vsi govorili — čitalnico. Meščanec svojo kazi — čitalnico. Meščanec v »Dolenjskih Novicah«, da bodo skrbeli za duševni blagor nižjih slojev z dobrim čitvom in slovenskimi časopisi, pa nimajo drugega kot »Dolenjske Novice« na razpolago. Člani zapuščajo »Meščansko zvezo« kakor Francozi Rusko pred 100 leti, ker so dobri spoznali namene kanonika Zlogarja.

Klerikalna humaniteta. Piše se nam: V Novem mestu čisto opažamo, kako pošiljajo oblasti potujoče ali pa take, ki so bili kot napol zdravi izpuščeni iz moške bolnišnice v Kandiji od Poncija do Pilata, da dobe ubožno podporo, klj je seveda po § 28. dom. zakona dolžna izplačati tista občina, do katere se tak revež obrne. Zgodi se pa tudi, da je bolnišnica prenapolnjena in da ne more sprejeti kakšnega ubožnega bolnika. Ta se nato, ker je navadno brez sredstev, obrne do občine Šmihel-Stopiče, ki ima svojo občinsko pisarno v Kandiji. Tam pa takega reveža kratkoročno odpode, češ da jim dela pisarnje za povračilo teh podpor prevleke sitnosti. Od tam gredo c. kr. okr. glavarstvo v Novo mesto, toda to jih zopet nakaže na županstvo občine Šmihel-Stopiče. Kakor znano, je dobil neki Rabič, ki je odšel napol ozdravljen iz bolnišnice v Kandiji, od glavarstva dopis, v katerem se naroča županstvu občine Šmihel-Stopiče, da mora na podlagi zakona izplačati Rabiču podporo. Toda tam so ga odpodili in mu je moralo končno novomeško županstvo izplačati dotično nujno podporo. C. kr. okr. glavarstvo pa v tem oziru dozda še ni napravilo nobenega koraka in tudi ni poučilo županstva prej omenjene občine, kako in kdaj je treba nakazovati nujne podpore. Slučaj Rabič se je namreč zgodil 8. jan. t. l., dne 23. febr. se je zgodil enak slučaj. Deželni odbor se je seveda potegnil za županstvo občine Šmihel-Stopiče ter verjel nekaterim čudnim izgovorom prizadetih oseb, čeprav je iz blagajniških knjig te občine razvidno, da je to županstvo izplačalo tekom 15 let samo petim osebam tako nujno podporo. Ni pa še zadosti, da županstvo občine Šmihel-Stopiče ne izplačuje teh podpor, temveč sumniči v svojem poročilu županstvo v Novem mestu, češ da je njegova pritožba popolnoma neosnovana. V tem poročilu zatrjuje županstvo občine Šmihel-Stopiče, da daje potrebe res potrebnim, pač pa ne posebno rado, kajti županstva se branijo refundirati take podpore (!!). Pravi pa, da bo revnim, bolnim in potrebnim ljudem, ki so usmiljenja vredni, vedno drage volje dajalo podpore, nikdar pa ne žganjepevcev, delomržežev, lajnarnem in podobnim. Deželni zbor seveda smatra tako poročilo klerikalnega županstva kot popolnoma objektivno in ne čuti potrebe, vprašati c. kr. okr. glavarstvo. Vprašamo pa deželni odbor: ali ne ve, kam dovede tako postopanje županstva občine Šmihel-Stopiče dela nezmožne osebe. Prisiljeni so krasti, da se vsaj najedo. Posledica tega je, da ga kot tatu zapro. Ali nimate srca, ali ne poznate naukov krščanske ljubezni, ali se vam ne smili 60 let star mož, bolehen, upadel, da ga kar kratkoročno odpodite. Kje je ljubezen do bližnjika. In te krščanske ljubezninočete izvrševati iz edinega vzroka, ker nečete napisati par dopisov, čeprav trdite, da občine nočejo refundirati teh podpor, kar pa ni res. Župan-

stvu občine Šmihel-Stopiče bi pa priporočali, naj ne štodi preveč s temi podporami, pač pa štedite nekoliko z drugimi izdatki. Slavnemu c. kr. okr. glavarstvu v Novem mestu pa priporočamo, naj reši zadevo glede teh podpor, oziroma naj vpošlje deželni zapisnik z Rabičem, ki so ga podili kakor psa naokoli, dokler se ga ni usmili novomeška občina. — Novomeški meščani.

Iz Mokronoga se nam piše: Danes, dne 4. marca je bil voljen trški občinski zastop. Volilo se je solidarno in vdstvo je v rokah mož, ki uživajo popolno zaupanje svojih volilcev. — Duhovščina je zlezla pod klop, ker je spoznala, da trg Mokronog vzlje vsi nesreči, ki ga je zadela, hoče imeti na čelu može - poštenjake. Voljen je bil pa tudi klerikalni J. Povše, a le ker uživa splošno spoštovanje.

Kinematograf »Ideal«. Danes se pri večernih predstavah predvaja prekrasna drama iz serije Aste Nielsen »Moč zlata«, katere je po vseh mestih vzbudila splošno zanimanje. Razen te slike se vidijo še: »Pasja razstava« (naravni posnetek). — »Agentura Allee« (jako komično). — »Tete Roze nenaklonjenost« (Komično) in »Poletne počitnice« (Komični prikaz). Spored je jako lep in priporočljiv.

Aretacije. Včeraj je bilo do polnoči aretiranih 9 oseb, in sicer neki hrvaški delavec, ki se je javil pri policiji na ime svojega tovariša. Takoj so ga vtaknili v zapor, potem pa izročili sodišču. — Pred škofijo je bilo prijeto neko dekle s Koroškega, katero je brez posla pohajkovalo po mestu. Na Dunajski cesti je bil prijet tujemu imetju nevarni brezposeln pekovski pomočnik Fran Gašič, ki ima za mesto prepovedan povratek. — Zaradi enakega prestopka je bila na Marije Terezije cesti aretirana Marija Jekovecova. — Neki 36letni zasebni sluga s Hrvaškega je bil aretiran, ker je hotel zagrešiti nad nekim delavcem hudodelstvo § 128 k. zak. (nenavnost). V neki gostilni na Rimski cesti je bila zasadena neka 60letna delavka, katero je gostilničarica zasačila, ko ji je hotela ukrasti srebrno namizno orodje. Poklicala je stražnika, kateri jo je odvedel v zapor. — V Strelški ulici je bila aretirana neka 17letna služkinja, ki je svojemu gospodarju iz žepa ukradla nekaj denarja. — Na Emonski cesti je bil prijet zaradi razgrajanja neki hlapec, na Francovem nabrežju so našli ležati pa totalno pijanega nekoga tapetniškega pomočnika, katerega so s težavo spravili v šepovko.

Denar je hotel imeti. Včeraj popoldne je prišel k nekemu gospodarju v Knafovli ulici teki tujec ter zahteval od njega denar, češ, da ga je prislužil tamkaj. Ko se je hišni gospodar odstranil, je tujec izginil, z njim pa tudi 5 K vreden denar, ki je stal v veži. Tujec je odšel proti Viču in je oškodovanec njegovo identiteto dognal ter zadevo prijavil pristojni oblasti.

Tatvina v izlozbi. V nedeljo popoldne se je izvršila v veži, kjer ima trgovec gosp. Iglič svojo izlozbo, prav prednja tatvina. Neki dosedaj še neznani individvij si je prinesel iz dvorišča lestev, katero je pristavil k izlozbi, odprl potem s ponarejenim ključem izlozbeno okno ter ukradel dve 16 K vredni ženski ročni torbici. Iz situacije je soditi, da je moral biti tat prepočen, kajti sicer bi se bil gotovo preskrbel še z drugimi predmeti.

S ceste. Včeraj je neki izvošček pripeljal iz Stritarjeve ulice na Mestni trg tri pasažirje in v svoji okajenosti tako neprevidno drvil, da je zadel v drug voz s tako silo, da se je njegov voz s konjem in pasažirji vred prevrnil. Nesreče so pri tem ni zgodilo druge, kakor da se je voz poškodoval.

Prosjaka okradel. K tej naši večerajšnji notici poročamo, da se je danes zgledil pri nas krošnjar Martin Ceglar, ki je potrdil, da je bil res včeraj aretiran zaradi osumljenja, da je okradel nekoga prosjaka, da pa ga je danes sodišče kot nedolžnega izpustilo.

Zaradi prepovedanega povratka je bila včeraj aretirana leta 1881. v Adrgasu rojena in v St. Jur pri Kranju pristojna slaboglasna Marija Jekovecova. Oddali so jo okrajnemu sodišču.

Po mestu krožijo falsifikati po 20 vinarjev, ki so prav dobro izdelani. Pozor!

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 230 Hrvatov in 40 Makedoncev. 30 Hrvatov se je odpeljalo v Solnograd, 20 v Nemčijo, 25 pa na Dunaj. 12 Kočevarjev se je istokotno odpeljalo na Dunaj, 200 Lahov pa v Grac.

Izgubljeno in najdeno. Delavka Marija Petkovskova je izgubila bankovec za 20 K. — Marija Komanova je našla denarnico z manjšo vsoto denarja.

Narodna obramba.

Ciril Metodova družba je izkazala za mesec februar t. l. primanjkljaj 13.392 K 23 v. Dve tretjini tega zneska je morala družba pokriti iz glavnice. Ako se redni družbeni dohodki ne bodo povzeli, bode družba prisiljena s svojimi izdatki zelo štediti, ter vsako novo prošnjo za ustanovitve šole ali pa za podporo odkloniti.

Nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda v gostilni pri fajmoštru je dosegel vsoto 200 K in s tem zaslužil priznanico. Včeraj je manjkalo še 52 K, te sta odšla gospa Sehreyjeva, soproga restavraterja na južnem kolodvoru in gospod Balon. Darovalca srečna hvala!

Idrijska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ima svoj 26. občni zbor v soboto 9. marca ob 8. uri zvečer v prostorih Delavskega bralnega društva.

Občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Višnjo goratitino je izmed sebe soglasno izvolil svoje funkcionarje in so: Franc Kovač, nadučitelj, predsednik; Ana Repičeva, soproga okrož. zdravnik, podpredsednica; Janko Skerbinec, nadučitelj, tajnik; Ivana Dolinarjeva, učiteljica, namestnica; Marija Pezdurjeva, učiteljica, blagajničarka; Mirko Sadar, učitelj, namestnik. Odborniki: Ivan Fortuna, trgovec, Ferdo Vesel, graščak in slikar, Karel Gorišek, učitelj. Odbornice: I. Vehovar, soproga okr. sodnika, Marija Wilfan, soproga davčnega upravitelja. Preglednika: Franc Sbrizaj, kancelist in Karel Wilfan, davčni upravitelj. Delegat: Karel Pleiweis, notar. Pred kratkim je naša podružnica priredila veselico pod Ivančeno gorico pri Zatičini, kjer je prijazni in poštrolvalni gospod Ignacij Hrast v to svrhu brezplačno prepustil svoje gostilniške in vrhutega okusno dekorirane prostore. Slava mu! Na veselico je prihitelo od vseh strani veliko inteligence in prostega ljudstva; posebno častno je bila zastopana Višnja gora, kakor tudi St. Vid in Zatičina. V šaloigri »Kmet in fotograf«, kakor tudi v vseh drugih točkah sporeda sta se posebno odlikovala gg. učitelja I. in S. iz St. Vida. Vsa čast in posebno priznanje tudi navzočim gospodičam učiteljicam in neučiteljicam, ki so se kakor marljivo čebelnice trudile s pobiranjem izdatnih prispevkov! Z uspešno prireditvijo smemo biti povsem zadovoljni; saj se vpošlje družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 200 K kot 999. kamen, v blagajni pa ostane še nad 100 K. Kjerkoli bode delovalo uradništvo, učiteljstvo in vobče inteligence združena s prostim ljudstvom, tam mora družbi zasijati zarja boljše bodočnosti. Le vrlo naprej! Pri enakih prilikah lahko postavimo zopet nov kamen v obrambo milega nam naroda in v zavist nasprotnikov.

Društvena naznanila.

Predavanje »Jamskega društva«. Po kratkem uvodu, v katerem je poudarjal predavatelj prof. Cerklepo Kranjske, je prešel v svojem govoru k podzemeljskim lepotam naše dežele. Najprej je omenil kraljico naših podzemeljskih jam, svetovno znano Postojnsko jamo, o kateri se je že zadostno pisalo in govorilo. Poleg te jame imamo pa na Kranjskem še več podzemeljskih jam, ki nam nudijo veliko lepoto. Nekaj teh jam je znanih, velika večina jam pa je še neraziskana. Deloma znane so Skocijanska jama, Krška jama pri Predelah, v Ribniški dolini, na Krški gori in nekaj drugih manjših jam. Društvo, ki je v zadnjem času razvilo jako živahno delovanje in doseglo tudi že lepe uspehe si je stavilo nalogo, da nam odkrije še neznane podzemeljske svetove in nas seznani z njihovimi krasotami. Jako zanimivo nam je predložil govornik predpriprave in prve poskuse vstopa v popolno neznano jamo in nadaljno prodiranje v tajnostne tmine in negotove podzemeljske globine. Predavanje je pojasnjeval predavatelj s krasnimi slikami, ki so bile napravljene v podzemeljskih jamah in sicer s pomočjo magnetizma. Slike so nudile krasne prizore in slikovite skupine kapnikov itd. Končno se je predstavil navzočim cel jamski klub. — Predavanje je bilo jako dobro obiskano in je vzbudilo tudi veliko pozornosti. Zeleti bi bilo društvo najlepše uspehe, da nas v kratkem lahko preseneči in iznenadi z novimi odkritji podzemeljskih krasot Kranjske dežele.

Društvo inženirjev v Ljubljani je imelo v soboto zvečer v gostilni pri »Roži« svoj II. redni občni zbor, ki ga je vodil podpredsednik ravnatelj inženir Turk, in se je v toplih besedah spominjal ravnokar preminulega vrlega kolega gosp. inženirja Schweitzerja. Dalje poroča, da je inženir Čapek oddalil odborniški mandat. Po prečitani zapisnici poda poročilo o društvenem delovanju v minoli poslovni dobi društveni tajnik

inženir Skaberne. Najvažnejši dogodek v prvi poslovni dobi društva je bila ustanovitev. Tehn. - terminološki osek je imel dosedaj še le dve seji, a se je že jako dobro vpeljal, ko je predelal vladno predlogo vodopravnega zakona in predložil ustavnemu odseku kranjskega deželnega zbora spomenico s primernimi predlogi. Ta vloga sicer ni imela direktnega uspeha, pač pa je društvo doseglo obljubo, da se bo deželni odbor vsekakor oziral na opravljene pomisleke. Ob tej priliki je tudi nastopilo društvo prvokrat za interese inženirskega stanu, ko je namreč predlagalo, da se prizvame določilo, da smejo izvrševati vodnogradbene načrte in jih presojati samo akadem. inženirji. — Na zunaj je bilo društvo zastopano: na VI. »Zboru avstrijskih inženirjev in arhitektov«. Velikega pomena za društvo je, da si je v naklonjenosti bratskega hrvaškega društva pridobilo glasilo — najboljšo bojno orodje za stanovske težnje. Vršili so se trije občni zbori, odbor je imel 7 sej, osek za tehnično terminologijo 2, tiskovni osek eno sejo. Društvenih sestankov je bilo sedem, na treh so se vršila dobro obiskana predavanja. Predavali so inženir Strgar, inženir Sbrizaj in inženir Kasal. Društvo si je korporativno ogledalo tobačno tovarno v Ljubljani. Število članov je naraslo od 54 na 74. Umrl je en član (inženir Schweitzer). Blagajnikovo poročilo inženirja Strgarja poroča o stanju blagajne v poštni hranilnici, ki znaša (čisto premoženje) 650 K 24 vin., nakar se podeli na predlog inženirja Sbrizaja blagajniku in odboru absolutorij s pohvalo. Sprejeto. Ob poročilu o proračunu za leto 1912 se je vnela živahna debata. Proračun izkazuje 2321 K dohodkov in 1175 K stroškov, torej 1146 K preostanka. Od tega se ima porabiti še 350 K za znanstveno knjižnico po sprevidu odbora. Po izrebanju polovice odbora je bil podpredsednik ing. Turk takoj zopet izvoljen za predsednika, istotako dosejani odbornik ing. Šega. Nanovo se izvolita ing. Kasal in ing. Štembov. Za preglednika se zopet volita prejnj. Istotako se zopet voli prejnj. društveni sod. Za zastopnika društva v »Stalni delegaciji« je bil izvoljen na samostojni predlog odbora ing. Šega. Kot drugi samostojni predlog se obravnava predlog ing. Gustinčiča na protest društva proti vporabljanju akad. naslova »ingenieur« za označevanje činovnih razredov pri avstrijskih agrarnih operacijah. Predlagatelj izvešča, da so dobili lani v novembru agrarne operacije nov status za tehnično osebje, v katerem so kreirani za inženirje zemljedelstva naslovi: inženir II. razr., inženir I. razr. in nadinženir. Ker stoji društvo na stališču, da se ima rabiti inženir samo kot označitev akademične stopinje, kakor na pr. dr. potem mora društvo proti tej kreaciji kmetijskega ministrstva najodločneje protestirati. Po živahni debati je prišel občni zbor do zaključka, da se ima ing. Gustinčičev predlog razširiti tudi na rudarske in druge državne urade in da se ta predlog razmnoži in dopolnje vsem avstrijskim inženirskim društvom, tako da bo stalna delegacija zbora čimprej v položaju, storiti v tem oziru primerne korake. Končno je občni zbor izrekel prisrčno zahvalo društvenemu odboru, posebno pa še društvenemu tajniku ing. Skaberne in uredniku »Vijesti« ing. Gustinčiču.

Pevsko društvo »Slavica« priredi v nedeljo, dne 10. t. m. za svoje člane in prijatelje društva, zabavni večer v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Začetek ob osmi uri zvečer. Vstop prost.

Narodna društva se vtujudo opozarjajo, da vpoštevajo pri določitvi svojih veselice dan 9. junija, ko priredi svoj veselico v Gorsetovi restavraciji pri »Novem Svetu« ljubljansko »Zidarsko in tesarsko društvo«. Obenem opozarja društvo, da razpošlje te dni okrožnice za pristop kot podporne član društva in prosi vse, ki se zanimajo za obrtništvo, da se temu pozivu društva blagohotno odzovejo v prid sebi in vsemu slovenskemu obrtništvu.

Novo društvo. Glavno društvo za policijsko in vojne pse na Dunaju, čigar protektor je, grof Makso Wickenburg, namerava ustanoviti v Ljubljani krajno skupino. Društvena pravila je c. kr. deželna vlada odobrila. Pismene in ustne prijave k tej skupini sprejema policijski uradnik Ivan Toplikar na magistratu soba št. 5.

»Društvo za povzdigo prometa tujecev na Bledu.« Naravno je, da so se Blejci, ko je prodrlo prepričanje o važnosti tujkega prometa in o važnosti reklame prvi med Kranjci vzdramili in so začeli sistematično delo za privabitev poletnih gostov. Saj je redkokam zasejala priroda toliko ljubkosti in lepote kakor v blejski kot. Še ni bilo nikakega duha v južnih deželah in v obče v Avstriji o pomenu organizatoričnega dela, ko je

leto 1894. vakiilo na Bledu društvo za povzdigo tujkega prometa. In tudi tega dela so se oprijeli tuji, dasi na Bledu naturalizirani, manjkalo je še zavednosti med domačini. Nekaj let kasneje pa so se oprijeli domačini tega dela, spoznavali so počasi njega važnost in nekateri so posvetili dosti svojih moči tej nameri. Po prizadevanju društva in vsled njegove inicijative se je kasneje ustanovilo. »Dež. zveza za tujski promet« po vzoru drugih, in danes že obstoja v ministru za javna dela sekcija, ki se posebno bavi s tujskim prometom. Predolgo so bila leta, ko se je zamarjalo velevažno panogo v narodnem gospodarstvu. Neoporečno je, da zavzema na Bledu Prometno društvo zelo važno mesto. Druge korporacije, kakor občina in zdraviliška komisija, ki jim v prvi vrsti pripade dolžnost skrbeti za povzdigo letovišča, imajo vezane roke, občina vsled političnih stremeljenj k lerikalne stranke, zdraviliška komisija vsled svoje zadolženosti. V občini smejo imeti besedo le tisti, ki v cerkev hodijo, in da se teh interesi vsaj navidezno križajo z interesi letovišča, je suho dejstvo. Žal, da tudi v takih vprašanjih odločuje le farovž. Zdraviliška komisija pa že glasom svojih pravil ni vezana na simpatije pri občinstvu in je tudi ne išče. »Prometno društvo« ima povsem drugo stališče; je skozinskozi gospodarska institucija, varuje vsakega, ne napada nobenega. To naj bi bila tista korporacija, ki bi skrbela za reklamo in kar je najvažnejše, ki bi vzbujala čut za tujski promet pri oblištih in med domačini. Čut, da je vsestranska korist vsakega pozameznika združena z napredkom Bleda, zavest, da je marsikatera življenska eksistenca navezana na tujski promet, naj bi prevevala vsakega, tej zavesti primerno postopanje in obnašanje bi bilo za Bled resnično najboljša reklama. To doseči je ena glavnih društvenih nalog in tega se naj zaveda vsak član in vsak Blejec. Ne v osebnih sovraštvi in zavistnostih, ampak v skupnem, složnem delu je rešitev blejskih težav. Ne kdo kaj reče, ampak kdo reče, naj bo merilo. Dosedanji odbor se je vestno držal tega načela, njegovo delo, in bilo ga je dosti, ni bilo nikomur in ni moglo biti nikomur v spotiko. Vendar se je našel človek, ki je segel z roko v lastno gnojnico in jo vrgel na društvo, ker si drugače ne upa — v časopis! Dne 10. t. m. ob 3. popoldne je društveni občni zbor, vsak član ima pravico govoriti in glasovati — člani se bodo sprejemali še pred občnim zborom — stopite na plan vsi Blejci! Pustimo na strani oskrbnost in združimo se v delu za prosep svojega raja. Tako delo se bode bogato obrestovalo.

Umetnost.

Sattnerjev oratorij je največje slovensko koncertno delo. Njega izvajanje bo najbrž trajalo 2 uri. Delo obsega tri dele: I. del Marijina smrt na zemlji in prihod v večnost; II. Marijino vnebovstetje, prihod v nebesa; III. del Marijino kronanje v nebesih. Oratorij vsebuje samostojne orkestralne točke, močnejše mešane zборе, dva moška in dva mešana zbora, ki predstavljajo deloma nebesčane, kore angelov in zemljane. Solistične vloge imajo: Marija v svojih spvih in v svojem hrepenenju združiti se z nebeskim ženinom, njen govor pred smrtjo in njeni. Boga slaveči spevi, jubilačije ob njenem kronanju v nebesih, (sopran); drugo glavno vlogo ima ženin — Sv. Duh v nebesih, ki kliče Marijo k sebi v I. delu in pripovedovalec ter proroški glas v II. in III. delu ima bas - baritonist; nadaljne vloge imajo angeli in sicer sopran in tenor. Pri koncertu bodo sodelovali: vloga Marije poje koncertna pevka ga. Pavla Lovsetova, vlogo sopranskega angela glas poje ga. Jeanetta pl. Foedran-spergova, vlogo tenorskega angela glas poje ga. operni pevec Ljubliše v vlogi Sv. Duha — ženina, pripovedovalec ter proroškega glasu — operni pevec g. Josip Križaj.

Rnjževnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Marčeva številka prinaša na prvem mestu Debeljakov »Speg prirede«. Mogočno zvenijo ti verzi, polni plastike in bogate fantazije. Med najmlajših Zvonovo pesniško generacijo je. Anton Debeljak brezdvomno mnogo obetajoč talent; posebno njegovi motivi iz prirode v zadnjih dveh letnikih »Zvona« se nenavadno odlikujejo med tradicijsalno vsebino in forme pesnikov - začetnikov. V tej številki srečamo po daljšem presledku spet dragega znanca Radivoja Peterlin-Petrusko s tremi pesnitvami: z globoko občuteno »Kje ste, ve radostne pesmi?«, s fantovsko - veselo »Jesensko« in z romanco »Salomeja«. — Rado Murnik nas povede v svojem romanu »Hčere grofa Blagaja« v ciganski tabor blizu Maglaja. Kakor

pesem v klasični prozi se čita nežno 17. poglavje, ko zasanja Alijana, sedaj cigancček Omar, sen o izgubljeni sreči. V 18. poglavju nas mami romantika ciganskega življenja, in že so tudi spretno razpredene nitke za nadaljno usodo Omarjevo. — Ivan Cankar nadaljuje »Monno Liso«, Jos. Premk pa »Krono v višavik«. Albrechtov »Misterij mladosti« izzveni s tiho resignacijo; »Hrepenenja« Marije Kmetove je kratka fantazija v umerjenem slogu. — A. Debeljak poroča v temperamentnem eseu »Paseizem in futurizem« o nazorih Anburtna glede moderne umetnosti in o literarnem gibanju Marinettija in njegovih pristašev. — Prof. Ivan Koštilj je v »Slovenskih folkloških drobtinah« zbral iz Ostermannove knjige »La vita in Friauli« vsa ona zanimiva mesta, ki se tičejo Slovencev. Ostermannova knjiga je ostala neznana S. Rutarju, ki je spisal o Beneških Slovincih obširno monografijo. — Pastuškin je neugodno ocenil Aškerčevega »Zadnjega Celjana« O najnovjšem daru Aškerčeve Muze utegne imeti občinstvo boljše mnenje; saj jedro pesnitve je zdravo. Dr. Vinko Zupan poroča o Laichterjevem »Slovanstvo«, kjer smo tudi Slovenci častno zastopani. Urednikreferira o »Časopisu« mariborskega zgodovinskega društva, o zadnjem zvezku lepo se razvijajoče »Carniole« in o Begovi brošuri slovenskega šolstva na Koroskem; Jos. Premk je opozoril na Melikov prevod Areibaševih »Slik iz revolucije«. — Med »Raznimi zapiski« se »Zvone« spominja smrti izkrenega rodoljuba dr. Ljud. Jenka; Iv. Pobjlšar je priobčil literarno notico »Vodnik in Prešeren« — člana Kazine. — Vsebinsa marčeve številke je torej dovolj bogata in kaže, kako resno se trudita urednik in založništvo, da ohranita »Zvone« na višini. R. Z.

— »Südhahn und Lloyd«. Se nazivlje nov mesečnik, ki je začel ravnokar izhajati in ki ga izdajata južna železnica in Lloyd. Prva številka je izšla in je kar najlepše opremljena.

Razne stvari.

* Veliki požar. Pariz, 4. marca. Iz Limogesa poročajo: V pretekli noči je v Obii izbruhnil velik požar. Več hiš je zgorelo. Sedem oseb je zgorelo.

* Zrakoplovstvo. Turin, 3. marca. Aviatik Fraschi iz Florencia je padel z višine 30 metrov, ker je odpovedal motor. Bil je na mestu mrtve. Zrakoplov se je razbil. — London, 4. marca. Iz St. Louisa poročajo: Stotnik Berry je včeraj poskusil neko padalo. Spustil se je iz aeroplana z višine 1500 čevljev ter srečno priletel na tla.

* Zviti sleparji. Solnograd, 4. marca. Oblasti so zasledile jako zvite in premetene sleparje. V zadnjem času so dobivale razne osebe v alpskih deželah pisma s reklamnim napisom velike banke. Ta banka je ponujala privatnikom, da jim bo visoko obrestovala vloge. Več oseb, ki so verjele tem podatkom, je izgubilo vse svoje premoženje. Dokazalo se je, da ta banka sploh ne obstoji, temveč da so premeteni sleparji vprizarili vsot stvar. Oblasti so ukazale, naj pošte zaplenijo vsa sumljiva pisma. Samo briksenska pošta je dobila 600 takih pisem.

* Posledice neslane šale. Iz Lvo-va poročajo: Pri dopoldanski skupnji v tukajšnjem mestnem gledališču je napravil neki dekorater šalo, da je napisal na nagrobnih spominek, ki so ga rabili kot dekoracije, besede: »Tu počiva v miru Mihael Plukasziewicz«. Ko je Plukasziewicz, korni pevec v gledališču, to zagledal, se je zelo razburil. Prišlo je do škandala. Plukasziewicz je šel v gledališko pisarno k ravnatelju, da se pritoži. V predsobi se je pa mrtve zgrudil.

* Umori. Bocen, 4. marca. V nekem vinogradu so včeraj našli truplo 27letnega Janca Erratha, ki je bil doma iz Vkod na Koroskem. Errath je bil natak v nekem tukajšnjem hotelu in je šel v soboto ob dveh popoldne iz hotela. Od tega časa ga niso več videli. Začetkoma so mislili, da se je zgodil roparski umor. Zdaj so pa konstatirali, da se je umor zgodil iz maščevanja. Erratha je najbrže neka ženska izvabila tja, kjer so ga nato napadli in umorili. — Dunaj, 4. marca. V Požnu stanujočega kmetovalca, Matijo Kalinko, ki je bil v soboto na Dunaju, so našli v soboto pred njegovo hišo na vozu mrtvega. Bil je v glavo ustreljen. Umora je osumljen neki vojak, ki ga je Kalinka iz prijaznosti vzel na voz. Konji so sami našli domov. Kalinku je manjkala denar v znesku 400 K. — Kralj. Gradec, 4. marca. Dva lopova sta v Jaromeru vdrla v hišo zakonske dvojice Holecček in 60letno ženo takoj zaklala. Drugi lopov pa je napadel 63letnega moža ter ga večkrat ranil z nožem. Vendar je imel pa ta še toliko moči, da je zbežal in poklical ljudi na pomoč. Morilci se pobeg-

nili. Zločince zasledujejo s policijskimi psi.

* Lastnega otroka je zažgala v peči. Iz Halifaxa poročajo: Mrs. Ada Mc. Carren je priznala na policiji, da je sežgala svojega pet tednov starega otroka v peči. Sum proti nečloveški materi se je vzbudil, ko je otrok izginil in so našli nekaj kosčič v posodi za pepel. Najpreje je morilka zatrjevala, da so ji otroka ugrabili.

* Sodnik pretepel obtoženca. Iz Medlanda Tex. nam poročajo: V tukajšnji sodnji je neki obtoženec sodniku Knowlesu rekel, da je lažnjivec, Sodnik je nato prekinil obravnavo, se vrgel na lažnjivca, ga pretepel in si potem sam naložil denarno kazeno radi »nedostojnega obnašanja v sodnji«. Potem se je obravnava zopet nadaljevala.

* Preproga za 156.000 dolarjev. Nekateri ameriški milijonarji imajo svoje palače tudi v Evropi. Zlasti na Angleškem in v pariški okolici so si dali urediti razkošna časna bivališča. Eden izmed njih bo napravil zdaj s svojo vilo celo dobro kupčijo. Njegova vilo je namreč v pasu pariških utrd. v La Meettu, kjer grade nove ceste in mora občina pokupiti razna zemljišča. Občina je plačala ameriški milijonarju za njegovo posest ni manj kakor 2.500.000 dolarjev, medtem ko je njega veljal nakup obnem z ureditvijo in prenovljenjem 1.400.000 dol., tedaj zasluži milijonar pri tej kupčiji malenkostno svotico 1.100.000 dolarjev. Milijonar je imel v vili preprogo, vredno 156.000 dolarjev. Preproga je jako dragoceno delo iz 18. stoletja in je razgrnjena v dvorani, kjer nikdar ne stopi nanjo človeška noga.

Gospodarstvo.

XII. občni zbor »Ljubljanske kreditne banke«.

Danes dopoldne se je vršil XII. občni zbor »Ljubljanske kreditne banke« v zgornjih bančnih prostorih, ki ga je otvoril predsednik ravnatelj Ivan Hribar pozdravljajoč dole delničarje ter konstatiral pravično sklicanje obnega zbora in sklepčnost, ker je zastopanih 649 glasov in več kakor polovico kapitala. Predstavi zastopnika vlade vladnega svetnika Ivana Kremenšša in notarja Ivana Plantana, ki bo napravil zapisnik obnega zbora. Za zapisničarja imenuje g. Krofta, za overovalca gg. Ubald plem. Trnkoczyja in dr. Lavrenčiča, za krutinatorja pa gg. Hajdiga in Sadnikarja.

Banka je storila v svojem 12. letu velik korak naprej, za kar se ima zlasti zahvaliti »Živnostenski banki« na Dunaju. Sedanja delniška glavnica znaša 8 milijonov kron ter želi upravni svet zvišati to glavnico na 10 milijonov kron in če da država k temu svoje dovoljenje tudi na 12 milijonov kron. »Kreditna banka« je vsled tega najmočnejši denarni zavod na celem jugu naše države. Nasprotstvo proti zavodu je nastalo v zadnjem času, zlasti na Stajerskem, kjer je celo »Zadruga«, organ Zadržne zveze napadla »Kreditno banko« in »Živnostensko banko«, toda to povsem neutemeljeno. Naglašati je namreč treba, da je imela »Kreditna banka« koncem leta 1911 v raznih slovenskih posojilnicah naloženo

več kakor 3 milijone kron ter je s tem pomagala posojilnicam, od katerih je bilo več že popolnoma na robu propada.

Neupravičeno in nehalno je tedaj če se ljudje kljub temu, da jim je to znano drznejšo napadati zavod, ki je za združništvo tako velikega pomena in ki je združništvo obvaroval najobčutnejših izgub.

»Ljubljanska kreditna banka« je imela vedno pred očmi upravičene zahteve trgovine in industrije ter manjših denarnih zavodov.

V to svrhu je sklenil redni občni zbor že dne 7. marca p. l. zvišati delniško glavnico od K 5.000.000— na K 8.000.000—, kateri sklep je bil od c. kr. ministrstva za notranje zadeve z dne 9. junija 1911 odobren. Na temelju tega odobrenja je upravni svet sklenil povišati delniško glavnico za K 3.000.000— in razpisati v to svrhu subskripcijo 7500 delnic VI. izdaje. Razpisana subskripcija je imela izredno ugoden uspeh, kajti do malega vsi stari delničarji so se udeležili subskripcije. Razen tega so nedelničarji vpisali več kot polovico vseh novih delnic, vsled česar se je izkazala potreba številno prigradenih delnic izdatno restringirati. Obenem se je izdatno pomnožil rezervni sklad z ažijskim skupilom. Cisti dobiček za poslovno leto 1911 znaša po odbitku vseh stroškov in bremen skupno K 484.240-28, kar odgovarja 9-7% nemu obrestovanju.

»Ljubljanska kreditna banka« je ustanovila koncem preteklega leta svojo šesto podružnico v Celju.

Predsednik g. ravnatelj Ivan Hribar se nato zahvali vladnemu svetniku g. Ivanu Kremenššu za njegov trud in za njegove nasvete,

»Avsiro - Ogrski banki« in v lasti »Živnostenski banki«.

Na predlog g. Ivana Mejača odstopi občni zbor od zahteva, da se predita poročilo o poslovanju »Kreditne banke«, ker imajo delničarji računski zaključek v rokah.

Nato poroča g. Ubald plen. Trnkoczy v imenu nadzorstvenega sveta, ki je izvršil revizijo v dneh od 14. do 18. decembra l. l. ter našel vse v najlepšem redu ter predlaga, da se da upravnemu svetu absolutorij z zahvalo. (Sprejeto.)

Na predlog predsednika g. ravnatelja Hribarja izreče občni zbor istotako svojo zahvalo članom nadzorstvenega sveta, nakar poroča ravnatelj Ladislav Pečar o razdelitvi čistega dobička. Občni zbor klene odkazati 5% no dotaci, o rezervnem zakladu v znesku 21.697 kron 51 vin., nadalje 5% no dividendo in 2% superdividendo od 12.500 delnic po 400 K tedaj 350.000 kron, nadalje 10% no taniemo upravnemu svetu 16.225 K 26 v. Nadalje dotacijo pokojninskemu zakladu in za dobrodelne namene po 10.000 K. Posebno dotacijo rešnemu rezervnem zakladu 28.205 kron 11 vin.

Na predlog dr. Karla Trillerja, pravnega zastopnika banke, odhri občni zbor zvišanje delniške glavnice na 8 milijonov kron, ki je bilo dne 7. marca t. l. sklenjeno. Predsednik gosp. ravnatelj Hribar konstatira sklepčnost za ta predlog, ki je bil nato soglasno sprejet. Da se pravila s tem novim dejstvom spravijo v sklad, predlaga dr. Karel Triller tozadevno izpremembo §§ 4 in 21 b. (Soglasno sprejeto.)

Dr. Karel Triller priporoča v imenu upravnega sveta, da skleni občni zbor zopet zvišanje delniške glavnice na 16 milijonov ter podkrepiti svoj predlog z izrednim uspehom lanske emisije in z dejstvom, da vse večje banke skušajo zvišati svoje delniške glavnice. Po takem zvišanju bo ljubljanska kreditna banka najmočnejši jugoslovanski denarni zavod. In zvišanje je bilo soglasno sklenjeno.

Dr. Karel Triller nasvetuje nato, da naj se upravni svet pooblasti takoj ali ob ugodni priliki, vsekakor pa pred prihodnjim občnim zborom, izvršiti emisijo 5000 delnic po 400 K ter določiti emisijski kurz in pogoje emisije. (Sprejeto.)

Po izvršenem povišanju delniške glavnice naj se naprosi oblast, da potrdi to izpremembo in da v tem smislu dobi kreditna banka dovoljenje, sklepati in izvršiti povišanje svoje glavnice do 15 milijonov kron, brez državnega dovoljenja.

Prvi podpredsednik, namestnik generalnega ravnatelja Živnostenske banke in ravnatelj podružnice Živnostenske banke na Dunaju Josip Spitalský predlaga, da naj se naprosi vlado, da dovoli zvišanje do 20 milijonov brez državnega dovoljenja, in to zlasti z ozirom na ljudske potrebe, na posojilnice in na promet v deželi ter hipotekna posojila in z ozirom na podružnice, ki naj jih banka ustanovi v vseh večjih mestih. Predlog ravnatelja Spitalskega je bil soglasno sprejet, nakar čestita predsednik občnemu zboru na tem važnem sklepu.

Vrše se nato volitve.

Predsednik ravnatelj Hribar da na glasovanje število upravnih svetnikov, ter je bilo določeno, da ostane število isto kakor lansko leto, namreč 12. Izstopil je iz upravnega sveta tekom leta Kornelij vitez Gorjup. Upravni svet je sklenil imenovati za ravnatelja dr. Vladimira Pertota, vladnega svetnika ministerialnega podtajnika v finančnem ministertvu, ter ga kandidirati v upravni svet.

V upravni svet so bili izvoljeni gg.: Ivan Hribar, Gabriel Jelovšek, Karel Ježek, Ivan Knez, Fran Krásný, Fran Mally, Josip Spitalský, dr. Ivan Tavčar, dr. Karel Triller, Alojzij Vodnik, Urban Zupanec s 687 glasovi, vladni svetnik dr. Vladimír Pertot pa s 681 glasovi.

V nadzorstveni svet, iz katerega je izstopil g. Robert Kollmann, so bili izvoljeni gospodje: Ubald pl. Trnkoczy, Fran Crobath, Vit. Hrdina, dr. Alojzij Kokalj in Ivan Mejač, nakar zaključil predsednik ravnatelj Ivan Hribar občni zbor z zahvalo delničarjem, ter izreče upanje, da bo mogel prihodnje leto podati še lepšo sliko poslovanja »Ljubljanske kreditne banke«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 5. marca. Današnja prva pomladanska seja državnega zbora se je začela ob zelo veliki udeležbi točno ob 11. Vse je debatiralo o važni politični situaciji zaradi ogrske krize. Ko je predsednik otvoril sejo, se je najprej spomnil umrlega poslanca

Rieseja, nato poroke princeze Izabele z bavarskim princem Jurjem, demantne poroke nadvojvode Rainerja in smrti zunanega ministra grofa Aehrenthala. Nato je storil obljubo nevoizvoljeni poslanec Hötendorfer. Vlada je predložila več zakonskih predlog, med njimi službeno pragmatiko za državne učitelje in profesorje. Poročilo glede poštne pogodbe z družbama »Dalmatia« in »Lloyd«. Kontrolna komisija državnega dolga je poročala o takozvani Weisskirchnerjevi transakciji, to je o onem zloglasnem nakupu 3000 delnic južnonemške podonavske paroplovne družbe. Nato je bila seja prekinjena, da so se mogli govorniki vpisati k debati o teh poročilih. — Ko je bila seja zopet otvorjena, je prišlo na vrsto kartelno vprašanje, draginja premoga in obdačeni žganja. Govorili so samo določeni poročevalci.

Parlamentarno delo.

Dunaj, 5. marca. Konvent parlamentarnih seniorov je imel danes popoldne sejo, v kateri se je posvetoval o programu parlamentarnega dela v najbližnjih dneh. Vseled nesklepnosti draginjskega odseka, ki bi bil imel odstaviti kartelno vprašanje z dnevnega reda, se je danes pričela razprava o vseh poročilih draginjskega odseka. Konvent je sklenil, da naj se za to debato določi cel teden, v prihodnjem tednu pa naj pride na vrsto prvo brambne predloge.

Dunaj, 5. marca. Slovenski klerikali in krščanski socijanci so predlagali, da naj se obenem z brambno reformo vrši tudi razprava o veteranskem zakonu. Proti tej neumestni zahtevi se je postavil celo ministrski predsednik Stürgkh ter to zahtevo sam označil kot ne nujno.

Susteršič v delegaciji.

Dunaj, 5. marca. Poslanec Korošec je odložil svoj mandat v delegaciji. Njegov namestnik je dr. Susteršič in je bilo že od vsega začetka jasno, da mu je Korošec samo hranil prostor.

Šuklje na Dunaju.

Dunaj, 5. marca. Danes je prišel bivši kranjski deželni glavar pl. Fr. Šuklje v parlament in se razgovarjal dalj časa z različnimi politiki.

Enotni češki klub.

Dunaj, 5. marca. »Enotni češki klub« je imel danes popoldne sejo, v kateri je sklepal o novi taktiki češke delegacije. Pred sejo so imeli narodni socijanci in agrarci poseben sestanek ter so zahtevali, da naj pride v dočestna predloga takoj po prvem branju brambne predloge na dnevni red.

Zaščitniki Avstrije.

Dunaj, 5. marca. Hrvaško-slovenski klub je imel danes popoldne sejo ter je sklenil interpelacijo na vlado kako hoče ta pri sedanjih krizi, ki je nastala vsled nesporazumnega naziranja ogrske in avstrijske vlade glede brambne reforme varovati interese krone in monarhije. Enako interpelacijo so sklenili tudi nemški klerikali. Hrvaško slov. klub in nemški klerikali stojte tedaj na straži, da državo ne zadene nič hudega.

Razmere na Hrvaškem

Dunaj, 5. marca. Dalmatinski klub je imel danes popoldne sejo v kateri se je posvetoval o akciji zaradi razmer na Hrvaškem. Poslanec Biankini je vložil nujni predlog, ki so ga podpisali vsi napredni slovanski poslanci.

Brambna reforma.

Dunaj, 5. marca. Situacija glede brambne reforme se v avstrijskih političnih krogih zelo pesimistično presoja. Iz Budimpešte prihajajo vesti, da bo podal ministrski predsednik Khuen že v najbližjem času, morda že jutri cesarju svojo demisijsko Značilno za situacijo je, da prinaša današnji oficijozni »Freundenblatt« kratko notico, ki konstatira, da skupni finančni minister v zaletvi brambne reforme ni nič posređeval. To je v nasprotju z dejstvi in jansen znak, da so se vsa pogajanja razbila.

Dunaj, 5. marca. V parlamentu se govori, da računajo vojaški krogi s slučajem, da se brambna reforma v ogrskem parlamentu ponesreči. V tem slučaju mislijo na triletni brambni provizorij, ki bi zvišal rekrutni kontingent za 33.000 mož. pri čemer pa bi ostala triletna vojaška služba. S tem bi bil združen sistem dopustov, tako da bo moglo na leto 11.000 vojakov iti na dopust, kar bi pripravljalo prehod k dveletni službi.

Zadeva tržaške porote.

Dunaj, 5. marca. Poslanci Rybač, Gregorin in tovariši so vložili zaradi tržaške porote zadeve ostro interpelacijo na justičnega ministra. Interpelacija graja zlasti postopanje državnih oblasti v zadevi porote v Trstu, ki je popolnoma nezakonito. Interpelacija poudarja, da je slovensko prebivalstvo v tržaškem okrožju strahovito razburjeno in da je treba hitre pomoči. Popoldne je izdala vlada potom korespondenčnega biroja utemeljitev korakov tržaškega nadsodišča. Ta oficijozna izjava pravi, da se je komisija pri deželnem sodišču, ki sestavlja letno listino porotnikov zmotila.

Trat, 5. marca. Snoči so imeli tržaški hrvaški in slovenski odvorniki zborovanje, na katerem so ostro protestirali proti razveljavitvi je se sestavljene porotne liste in proti suspendiranju porotnega zasedanja. Sklenili so se pritožiti na vse instance ter pozvali državne poslance, da se zavzamejo za slovensko stvar. Mnogo občin v tržaškem okrožju je sklenilo enake protestne resolucije.

Dunaj, 5. marca. Poslanca dr. Rybač in dr. Gregorin sta imela danes popoldne z just. ministrom Hohenburgerjem konferenco o aferi tržaške porote. Hohenburger je baje izjavil, da o stvari ni dovolj informiran, če je pa to res, kar sta mu poslanca povedala, potem je postopanje višjega dež. sodišča v Trstu precej neopravičljivo.

Deželnozborna volitev v volosko-podgradskem okraju.

Opatija, 5. marca. Pri deželnozborni volitvi na mesto odstopivšega dr. Gjura Červarja je bil izvoljen oficijalni kandidat političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri — dr. Fran Brnčič, odvetnik v Trstu. Pri volitvi je bilo oddanih 684 glasov. Od teh so jih dobili: dr. Brnčič 483, župan I. Valentič v Jelšanah 146 in posestnik Mil. Kundič 55 glasov. Iz navedenih števil je razvidno, da se je proti oficijalnemu kandidatu pojavila precejšnja opozicija.

Podgrad, 5. marca. Tu ni bilo prav nobenega zanimanja za nadomestno deželnozbornsko volitev. Volitve se je udeležilo samo 39 volilcev, dasi jih je v volilnem imeniku vpisanih nad 500.

Materija, 5. marca. Tukajšnja duhovščina se nadomestne deželnozbornske volitve ni udeležila. Glasovalo je 106 volilcev, od teh je dobil oficijalni kandidat dr. Brnčič samo 6, jelšanski župan Valentič pa 100 glasov.

Volosko, 5. marca. Nadomestna deželnozborna volitev se je vršila ob splošni apatičnosti volilcev. Udeležba pri volitvah je bila naravnost minimalna. Volitev je memento političnemu društvu, da tako, kakor doslej ne sme več iti dalje. Volilec so že siti nedelavnosti in brezbriznosti.

Hmelj.

Norimberg, 5. marca. 30, 50, mirno, kupčija slaba.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. marca: Josip Pukelstein, izvošček, 40 let, Sv. Petra cesta 46. — Aldo Ivan Kožuh, kurjačev sin, 15 mesecev, Poljanski nasip 38.

Dne 3. marca: Anton Klobčaver, železniški nadsprevoznik v pok., 63 let, Mestni trg 8. — Marija Zupan, bivša krčmarica, 84 let, Rožna ulica 11.

V deželni bolnici:

Dne 29. februarja: Ivan Šusteršič, sobni slikar, 35 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 5. marca 1912.

Termin.

Pšenica za april 1912 . . . za 50 kg 11-73
Pšenica za oktober 1912 . . . za 50 kg 10-84
Rž za april 1912 . . . za 50 kg 10-28
Rž za oktober 1912 . . . za 50 kg 9-74
Oves za april 1912 . . . za 50 kg 9-9
Koruza za maj 1912 . . . za 50 kg 8-70
Koruza za julij 1912 . . . za 50 kg 8-61

Gladkost, svežost, mehkost kože se doseže le z uporabo

Brázavevega mila s francoskim žganjem.

Dobiva se povsod. Dobiva se povsod.

Zelo koristno

je, paziti na to, da v otroški sobi nikdar ne zmanjka Scottove emulzije. Otroci uživajo ta okusen preparat tako radi, včasih celo tako radi da ga sami zahtevajo.

Scottova

emulzija

je izvrstno olajševalno sredstvo

proti kašlju

in včrkati preizkušeno varnostno sredstvo proti pogostim prehladenjem naših malčkov. Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka Scotta je, ki je vpeljana že čez 5 let in izumljena dobro hakovost in učinek.

Cena izvira: steklenici z K 30. Dobi se v vsaki lekarni.

Borhegyska

litionska, iz skale izvirajoča naravna mineralna voda!

Radi vsebovanja dušika in prijetnega okusa je ta voda prve vrste pijača za osveženje in užitek.

Glavni zastopnik za Kranjsko: Franc Schantel, Ljubljana, Franciskanska ul. Zaloge v »Ljubljanskem javnem skladišču, Krisper-Tomažič, družba z o. z.«

Meteorološko poročilo.

marca	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
4.	2 pop.	742,4	7,9	sv. vzh. vzh.	dež
5.	9. zv.	734,2	6,1	sl. sever	del oblak.
6.	7. zv.	735,0	1,6	sl. jug	megla

Srednja včerašnja temperatura 7,4°, norm. 1,8°. Padavina v 24 urah 8,8 mm.

Zahvala.

Mary Schweitzer roj. Scheindler se zahvaljuje najtopleje v lastnem in v imenu rodbine za obile dokaze srčnega sočutja.

Trst-Ljubljana, 5. III. 1912.

Zahvala.

Stejemo si v dolžnost, izreči poudom smrti našega nepozabnega soproga ozi. očeta gospoda

Petra Bernika star.

mesarja v Postojni

vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, ki so nam v težkih dneh boleznij dejansko pomagali, in nas tolažili ter nam na katerikoli način izkazovali svoje sočutje, vsem darovalcem krasnih vencev osobito slavni mesarski zadrugi ljubljanski ter vsem, ki so tako mnogobrojno spremljali rajnika k večnemu počitku, našo najglobljejšo in najtoplejšo zahvalo.

POSTOJNA, dne 4. sušca 1912.

849 **Žalujejo ostali.**

Zahvala.

Ob prežgodnji boleštni izgubi našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata, gospoda

Jožefa Pukelsteina,

izvoščaka,

nam je došlo veliko dokazov odkritega in prisrčnega sočutja. Za tolažilne obiske med boleznijo in ob smrti predragega, kakor tudi vsem darovalcem krasnih vencev in spremijvaljem rajnika ob izredni udeležbi k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom vsem prijateljem in znanecem svojo najsrčnejšo zahvalo.

Osobito pa izrekamo srčno hvalo gg. svetlicem in nosilec krste in vencev, za izkazano čast. Zlasti pa se zahvalimo gg. pevcem za ganljive žalostinke in vsem, katere smo mogoče tukaj navesti pozabili.

Sv. maša zadušnica se bode darovala v četrtek, 7. marca, ob polu 8. v župni cerkvi sv. Petra.

LJUBLJANA, 5. marca 1912.

Žalujejo ostali.

Izurjena šivilja

se priporoča cenj. damam.

Leopoldina Klopčar, Poljanska cesta št. 6 I. nadstropje. 832

Prof. dr. Alfred pl. Valenta odpotuje do konca sušca

Prodaja.

V konkurzni sklad Franca Powodea spadajoča v Marenbergu nahajajoča se zaloga mešanega blaga izvzemši moko in slanino se bo ponudbenim potom prodala vsa skupaj ali pa v posameznih delih. — Pisemne ponudbe naj se pri podpisnem upravitelju konkurznega sklada vložijo do 15. marca 1912.

Dr. Konrad Stöcklinger, 858 c. kr. notar v Marenbergu.

Prodaja se prostovoljno zaradi neznanja slov. jezika

lepo posestvo z gestilno

25 minut od krasnega kopališča Rogaske Slatine. Poletni gostje zelo radi tja zahajajo, ker je tam najlepši razgled naokoli. Primerno je za kakega vpokojenca ali penzionista in tudi vsakega drugega. Cena 14000 K, ako bi pa dotični vsega posestva ne rabil, tako stane le 10000 K. Natančno se poizve pri posestniku **Franu P. rmanu, Topole, Rogaska Slatina.** 862

Vabilo na občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji

dne 17. marca t. l. v posojilnični pisarni ob 3. pop.

DNEVNI RED:

1. Nagovor načelnika.
2. Poročilo »blagajnika in tajnika.
3. Poročilo računskega pregledovalca.
4. Odobritev računskega zaključka.
5. Volitev načelnstva in pregledovalca računov.
6. Razni nasveti.

859 **Načelnstvo.**

Uradniško hranilno društvo v Gradcu P. Z. Z. O. Z.

Osební kredit

in dolgoroka posojila za ranžiranje

uradnikom, profesorjem, učiteljem, penzionistom i dr. ob najugodnejših pogojih, event. tudi brez porokov proti enkratnemu plačilu v poroštveni sklad — Nikakih predstroškov. Podrobnosti v prospektih.

Hranilne vloge

se sprejme od vsakega in se obrestuje dnevno po 4 1/2 %, ob 60 dnevni odpovedi pa pri zneskih nad K 1000 po 5 %. Obresti se polletno pripisujejo h kapitalu. Rentni davek se ne odbije. Stanje vlog krou 4.200.000. Jamstvo: zadrugi deleži v iznosu K 5.400.000.

Pejačević daj: Josip Kosem, Ljubljana, Krakovski nasip 22. ob posojilniški sredstvih in politiki od pol 3. do pol 4. popoldne.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 53.758.389-24. — izplačane odškodnine in kapitalje 4 115.392.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Generalno zastopstvo v Ljubljani: Vsa posojila daje čigai casarne so v asme bančne hiše v Gosvovski ulici šte. 12.

Proda se iz proste roke skrajno nova
dobro ohranjena 852

baraka

pripravna za obrt ali trafiko.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Mesečna soba

lepo meblirana in s posebnim vvhodom se s

1. aprilom odda. 324

Poizve se Dolenjska cesta št. 50, pritrilje.

Mesečna soba

meblirana, s posebnim vvhodom

se takoj odda

v Gradaški ulici št. 8, I. nadstropje, desno.

Zahvala.

Tem potom že enkrat najpri-
arnejša zahvala blagi gospe Puppertovi
in Sajovičevi, posebno pa gospodičini
Mici Puppertovi in Nuši Sajovičevi, ki
ste moji ubogi teti v bolezni z naj-
večjo požrtvovalnostjo stregle, in ji
bile prave usmiljene sestre, in
tudi meni v tej hudi nebreči tako tola-
žilno stale na strani

Pavlina Pogačnik.

Večja

sodavičarska obrt

se prodaja

zaradi družinskih razmer jako ugodno
in cenó.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Službo v mestu ali na deželi išče

mlekar

z večletno prakso, izvežban v vseh mle-
karskih poslih. Za takojšnji ali poznejši
nastop. Ponudbe pod »Izvežban mlekar«,
pošilja ležede Prestranek, Notranjsko.

NEIGE DE FLEURS

nova, znanstveno izdelana

krema za roke in obraz.

Higiensko najboljšje toaletno sredstvo.
Pušica po 60 h in 80 h se dobiva povsod.
Lonček 1 K 60 h. 33:1

Zaloga v Ljubljani: drogerija Cvančara.

Prodajam od 10 hl naprej
vsakovrstno ceno in drago

novovo vino

starino letnik 1908

„ „ „ „ „ 1909

„ „ „ „ „ 1910

„ „ „ „ „ 1911

„ „ „ „ „ 1912

„ „ „ „ „ 1913

„ „ „ „ „ 1914

„ „ „ „ „ 1915

„ „ „ „ „ 1916

„ „ „ „ „ 1917

„ „ „ „ „ 1918

„ „ „ „ „ 1919

„ „ „ „ „ 1920

„ „ „ „ „ 1921

„ „ „ „ „ 1922

„ „ „ „ „ 1923

„ „ „ „ „ 1924

„ „ „ „ „ 1925

„ „ „ „ „ 1926

„ „ „ „ „ 1927

„ „ „ „ „ 1928

„ „ „ „ „ 1929

„ „ „ „ „ 1930

„ „ „ „ „ 1931

„ „ „ „ „ 1932

„ „ „ „ „ 1933

„ „ „ „ „ 1934

„ „ „ „ „ 1935

„ „ „ „ „ 1936

„ „ „ „ „ 1937

„ „ „ „ „ 1938

„ „ „ „ „ 1939

„ „ „ „ „ 1940

„ „ „ „ „ 1941

„ „ „ „ „ 1942

„ „ „ „ „ 1943

„ „ „ „ „ 1944

„ „ „ „ „ 1945

„ „ „ „ „ 1946

„ „ „ „ „ 1947

„ „ „ „ „ 1948

„ „ „ „ „ 1949

„ „ „ „ „ 1950

„ „ „ „ „ 1951

„ „ „ „ „ 1952

„ „ „ „ „ 1953

„ „ „ „ „ 1954

„ „ „ „ „ 1955

„ „ „ „ „ 1956

„ „ „ „ „ 1957

„ „ „ „ „ 1958

„ „ „ „ „ 1959

„ „ „ „ „ 1960

„ „ „ „ „ 1961

„ „ „ „ „ 1962

„ „ „ „ „ 1963

„ „ „ „ „ 1964

„ „ „ „ „ 1965

„ „ „ „ „ 1966

„ „ „ „ „ 1967

„ „ „ „ „ 1968

„ „ „ „ „ 1969

„ „ „ „ „ 1970

„ „ „ „ „ 1971

„ „ „ „ „ 1972

„ „ „ „ „ 1973

„ „ „ „ „ 1974

„ „ „ „ „ 1975

„ „ „ „ „ 1976

„ „ „ „ „ 1977

„ „ „ „ „ 1978

Prodajalka

večja specerijske in manufakturne trgo-
vine ter slovenskega in nemškega jezika

išče službe, najraje kje na deželi.

Naslov službe lahko takoj. Naslov pove uprava. »Slov. Nar.«.

Proda se dobro idoča

gostilna

s polno koncesijo, žganjetočem, ležeča
ob glavni cesti in vasi, blizu farne
cerkve na lepi legi za izletnike, odda-
ljena 20 minut od mesta Ptuj, tudi je
zelo sposoben prostor za trgovca za
žito, perutnino itd. — Zraven je 5 1/2
oralo dobrega polja, v bližini sadni vrt
in lep vrt za zelenjavo. Proda se takoj
po ugodni ceni za 20 000 K. Hiša in
hlevi je vse v dobrem stanju 6000 K
ostane na posestvu vključenih. Donosi
nisi se pošlje na 746

A. Srečnik, gostilničar v Hajdinu pri Ptuj, Staj.

Išče se majhno stanovanje

za dva človeka v bližini železniške postaje.

Prevzamem tudi mesto hišnika

ali kako druge primerno službo.

Dopisi na upravništvo »Slovenskega Naroda«

pod šifro »Majhen pensionist«.

772

Proda se čisto nov

avtomat

trdke klopeta iz Prage, vreden K 2000,
po prav znižani ceni. Avtomat je novega
sistema, za vsako gostilno in tudi hotel
priporočljiv. — Več se zve pri

Ivanu Rajc, pos. v Postojni na Notranjskem 225

Prodajalka

izurjena specerijske stroke, večja slo-
venskega in nemškega jezika in govoru
in pisavi z dobrimi spricvali

se sprejme v Ljubljani.

Ponudbe: Poštni predal 121, Ljubljana.

jedilni, najboljše kakovosti,

brezhiben, zdrav ter izbran,

tudi semenski krompir od-

daja vedno v vsaki množini

od 200 kg dalje po solidno

„ nizkih cenah trvdka „

Krompir

Jv. A. Harimann nasl. Avg. Zomažič v Ljubljani.

Javna prestovoljna dražba

raznih sodov vina, sobne oprave itd.

bode v četrtek, dne 7. t. m. ob 10. dopoldne

v Juvančičevi hiši.

850

Ivana Budinek.

Otvoritev hotela „Virant“ v Žalcu.

Josip Kuntara, gostilničar v Zalcu, vljudno naznanja, da je
otvoril s 1. sušcem

hotel „Virant“ v Zalcu.

Toči vedno sveže pivo, pristna vina ter priporoča posebno
svojo izborno toplo in mrzlo kuhinjo.

Na razpolago so krasne sobe za tuje, posebno za gospodo
trgovske potnike.

Tudi prostorni hlevi so na razpolago.

Za mnogoštevilen obisk se priporoča

Josip Kuntara.

Ljubljanska kreditna banka.

Naznanilo.

Vsled sklepa XII. rednega občnega zbora se izpla-
čuje za leto 1911 kot 7% dividenda

K 28.-

na vsako delnico, za kupon št. 11 počenši s 6. marcem
1911, pri blagajni centrale v Ljubljani in pri podružnicah
v Celovcu, Spletu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Upravni svet.